

Komisja
Europejska

[ZIMA 2014 ▶ NR 51]

panorama

inforegio

▶ Nowa Komisja rozpoczyna urzędowanie

Polityką regionalną
UE pokieruje Corina Crețu

- ▶ Wsparcie w ramach polityki spójności dla inwestycji w ochronę klimatu i energetykę
- ▶ Co nowego w inicjatywie Interreg?
- ▶ Partnerskie uczenie się w celu wzmacniania zdolności administracyjnych

Polityka
Regionalna
i Miejska

▶ARTYKUŁ WSTĘPNY..... 3

Walter Deffaa, dyrektor generalny
ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej

▶WYWIAD

POLITYKA SPÓJNOŚCI MOŻE PONOWNIE SKIEROWAĆ EUROPE NA WŁAŚCIWE TORY 4-7

Corina Crețu, komisarz ds. polityki regionalnej

▶DODATEK SPECJALNY POLITYKA SPÓJNOŚCI, ZMIANA KLIMATU I BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE 8-11

▶PARTNERZY REGIONALNI GOTOWI DO ORGANIZACJI IMPREZY OPEN DAYS 2014... 12-15

▶WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA W RAMACH ZREFORMOWANEJ POLITYKI SPÓJNOŚCI... 16-19

▶WIADOMOŚCI W SKRÓCIE 20-21

▶PLAKAT KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO „EUROPA W MOIM REGIONIE” 22-23

▶WZMACNIANIE ZDOLNOŚCI ADMINISTRACYJNYCH W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA FUNDUSZAMI ESI 24-26

▶WIELOPOZIOMOWE SPRAWOWANIE RZĄDÓW: RAPORT LUCA VAN DEN BRANDE 27-29

▶EFROW: GOSPODARKA WIEJSKA I ZRÓWNOWAŻONE ŚRODOWISKO W EUROPIE 30-33

▶PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW MIEJSKICH UE – KOLEJNE DZIAŁANIA 34-35

▶OCENA SKUTECZNOŚCI POLITYKI SPÓJNOŚCI 36-37

▶MAPY 38-39

Oczekiwana długość życia w UE i USA

▶WŁOSKA PREZYDENCJA RADY UE 40-41

▶PROJEKTY 42-43

Przykłady niemieckich i europejskich projektów
współpracy terytorialnej

▶PROGRAM 44

Zdjęcia (strony):

Okładka: © Komisja Europejska

Strony 3, 4–5, 7, 14, 18, 20, 27, 29, 41: © Komisja Europejska

Strona 8: © Y. Le Gal – Médiathèque EDF

Strona 9: © Ecoplus

Strona 18: Zdjęcie © Shutterstock

Strona 20: © FIN EN Project

Strona 21: Adela Nistora, Ieva Vīksne, Kristina Griguoļe

© Komisja Europejska

Strona 30: © Shutterstock

Strona 31: część lewa: Photoman29 © Shutterstock, część prawa:

Iakov Filimonov © Shutterstock

Strony 32–33: Auremar © Shutterstock

Strony 34–35: Słowenia: Matej Kastelic © Shutterstock, Hiszpania:

J2R © Shutterstock, Niemcy: Mezzotint © Shutterstock

Strona 40: © Gilda Carbone

Strona 42: © Enertrag/Tom Baerwald

Strona 43: © B.NEW

Czasopismo drukowane jest w języku angielskim, francuskim i niemieckim na papierze utylizowanym. Jest dostępne w 22 wersjach językowych na stronie internetowej

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_pl.cfm

Przygotowywanie tego wydania zakończono w listopadzie 2014 r.

NOTA PRAWNA

Ani Komisja Europejska, ani żadna inna osoba działająca w jej imieniu nie odpowiada za ewentualny sposób wykorzystania informacji zawartych w niniejszej publikacji ani za błędy, które mogą się pojawić mimo starannego opracowania i drobiazgowej korekty. Niniejsza publikacja niekoniecznie odzwierciedla poglądy lub stanowisko Komisji Europejskiej.

ISSN 1725-8243

© Unia Europejska, 2014

Powielanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Wykorzystanie/powielanie materiałów chronionych prawami autorskimi osób trzecich wymaga uzyskania zgody posiadaczy tych praw.

► ARTYKUŁ WSTĘPNY

Walter Deffaa

*Dyrektor generalny
ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej
Komisja Europejska*

W tym wydaniu magazynu *Panorama*, pierwszym od chwili rozpoczęcia urzędowania przez nową Komisję, mamy ogromną przyjemność powitać naszą nową komisarz ds. polityki regionalnej, panią **Corinę Crețu**. Świetnie się składa, że obszarem tym zajęła się prawdziwa mistrzyni, dysponująca ogromnym doświadczeniem w zakresie działalności instytucji unijnych, a także znajomością realiów wszystkich regionów UE – od tych najbogatszych po najuboższe.

To także znakomita okazja, aby wyrazić wdzięczność komisarzowi **Johannesowi Hahnowi**, który niezwykle skutecznie sprawował swój mandat, pracując nad przekształceniem polityki spójności w główny instrument europejski służący tworzeniu i rozwijaniu inwestycji w tworzenie miejsc pracy, wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz w badania, innowacje i wydajność energetyczną. To dzięki niemu możemy mieć pewność, że nowe programy opracowane na lata 2014–2020 będą w stanie przyczynić się skutecznie do realizacji zasadniczych priorytetów UE.

Zielone światło dla umów o partnerstwie

Z przyjemnością informujemy, że sfinalizowano i zatwierdzono wszystkie 28 umów o partnerstwie z państwami członkowskimi. W umowach tych określono krajowe strategie optymalnego wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na siedem kolejnych lat.

W roku 2015 pełną parą będzie już postępować realizacja programów operacyjnych poszczególnych państw członkowskich, w których zdefiniowano regionalne plany inwestycyjne na okres programowania 2014–2020. Wiele z tych programów zostanie zaakceptowanych jeszcze do końca tego roku. Pozostałe powinny zostać przyjęte w pierwszym semestrze

2015 r. Programy operacyjne będą mieć wpływ na realizację wielu kluczowych priorytetów UE, takich jak bezpieczeństwo energetyczne, działania na rzecz ochrony klimatu, gospodarka cyfrowa, rozwój obszarów miejskich oraz wspieranie sektora MŚP.

Jak dowiedzą się Państwo z niniejszego wydania *Panoramy*, Komisja działa już aktywnie na rzecz zwiększenia zdolności administracyjnych państw członkowskich w zakresie umiejętnego wykorzystywania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz właściwego zarządzania programami. Pomagamy w podnoszeniu kwalifikacji naszych współpracowników z państw członkowskich, organizując innowacyjne sesje szkoleniowe oraz ułatwiając nawiązywanie kontaktów pomiędzy specjalistami z poszczególnych krajów.

25. rocznica inicjatywy Interreg

W wydaniu tym jest także mowa o programach Interreg, które zachęcają regiony i miasta z różnych państw członkowskich UE do współpracy i czerpania od siebie nawzajem wiedzy w ramach wspólnych projektów i sieci kontaktów. Europejska Współpraca Terytorialna, określana też powszechnie mianem Interreg, która obchodzi w przyszłym roku 25. rocznicę swojego istnienia, stała się ważnym elementem europejskiej polityki spójności. Projekty z tego zakresu przyczyniają się do budowy zaufania i poczucia solidarności między regionami, łącząc ludzi i zapewniając wspólne rozwiązania wspólnych problemów w różnych dziedzinach, m.in. na polu innowacji, ochrony zdrowia, infrastruktury, edukacji, szkoleń i energetyki. W latach 2014–2020 w ramach około 100 programów planuje się zainwestować 10 mld EUR we współpracę między regionami, a także między partnerami terytorialnymi, społecznymi i gospodarczymi.

► „POLITYKA SPÓJNOŚCI MOŻE PONOWNIE SKIEROWAĆ EUROPEĘ NA WŁAŚCIWE TORY”

CORINA CREȚU

W dniu 1 listopada Corina Crețu z Rumunii zastąpiła Johannesą Hahn na stanowisku komisarza ds. polityki regionalnej. Po ośmiu latach pracy w Parlamencie Europejskim Corina Crețu dysponuje pełną wiedzą na temat rozwoju nowej polityki spójności, a także zawiłości stosunków panujących w obrębie UE. Będzie zdecydowanie dążyć do tego, aby polityka ta przyniosła wymierne korzyści wszystkim regionom Unii Europejskiej.

Jako nowa komisarz ds. polityki regionalnej Corina Crețu będzie nadzorować realizację największych inwestycji europejskich oraz budżetu na rozwój gospodarczy wynoszącego 351 mld EUR.

„Bardzo mnie cieszy, że powierzono mi nadzór nad realizacją polityki regionalnej. Dzięki koncentracji na efektywnym inwestowaniu w regiony należy ona do najważniejszych strategii, które mogą ponownie skierować Europę na właściwe tory. Dysponując europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, mamy teraz w zasięgu ręki środki, które pomogą słabiej rozwiniętym regionom konkurować z innymi, a regionom bardziej rozwiniętym pozwolą osiągać jeszcze lepsze wyniki. Ważne jest, aby polityka spójności przyniosła korzyści wszystkim mieszkańcom Europy.”

Corina Crețu, z wykształcenia ekonomistka i doświadczona dziennikarka, pełniła wcześniej funkcję rzecznika prasowego prezydenta Rumunii. Przez osiem ostatnich lat była posem

do Parlamentu Europejskiego (PE), gdzie została wiceprzewodniczącą Komitetu Rozwoju, a później powołano ją na stanowisko wiceprzewodniczącego PE.

„Jako poseł do Parlamentu Europejskiego mogłam podróżować po całej Europie i poza jej granicami, a także poznawać wielu ludzi i przedstawicieli różnych grup interesów. Pomogło mi to lepiej poznać ich potrzeby i obawy.”

Dobre relacje z parlamentarzystami

Dzięki swojej pracy w Parlamencie Europejskim Corina Crețu doskonale wie, czego ten wybieralny, dysponujący teraz szerszymi uprawnieniami organ oczekuje od Komisji. Nowa komisarz zamierza utrzymywać ścisłe kontakty z Parlamentem Europejskim oraz przekazywać posłom regularne raporty i często z nimi rozmawiać.

„To oczywiście ważne z punktu widzenia odpowiedzialności, ale także wskazane w celu skuteczniejszego informowania o różnorodnych i często bardzo złożonych aspektach tej polityki oraz wyjaśniania ich zawiłości” – wyjaśniła Corina Crețu. „W Parlamencie Europejskim pojawiło się wiele nowych twarzy – jego skład zmienił się w 60%. Wielu nowych posłów do PE dysponuje praktycznym doświadczeniem w zakresie pracy w regionach. Przekazywanie im informacji oraz wystuchiwanie ich opinii jest naprawdę ważne.”

CURRICULUM VITAE

Przed rozpoczęciem kariery dziennikarskiej pochodząca z Bukaresztu **Corina Crețu** studiowała ekonomię. W latach 1990–1992 pracowała jako reporter i komentator dla kilku gazet rumuńskich. Od roku 2000 do 2004 pełniła funkcję doradcy i rzecznika prasowego prezydenta Rumunii, była też szefową Departamentu Komunikacji Publicznej. Do polityki rumuńskiej wkroczyła jako przedstawicielka Partii Socjaldemokratycznej (PSD), szybko awansując na stanowisko jej wiceprzewodniczącej.

W roku 2007 Corina Crețu została posłem do Parlamentu Europejskiego, gdzie brała udział w pracach wielu komisji, w tym Komisji ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych (w latach 2007–2012 i 2014), Komisji ds. Swobód Obywatelskich (w roku 2014), Komisji ds. Rozwoju (w latach 2009–2014), Komisji Spraw Zagranicznych (w latach 2009–2014) oraz Komisji Specjalnej ds. Kryzysu Finansowego, Gospodarczego i Społecznego (w latach 2009–2011). Uczestniczyła także w wielu oficjalnych delegacjach, a w szczególności w Zgromadzeniu Parlamentarnym Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego, w kontaktach ze Stanami Zjednoczonymi i Izraelem oraz w rozmowach Serbii z UE. W latach 2012–2014 była wiceprzewodniczącą Grupy Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim. Jest autorką książki *România europeană* (Europejska Rumunia).

► Corina Crețu z Jonathanem Hillem (po lewej), komisarzem ds. stabilności finansowej, usług finansowych i unii rynków kapitałowych, oraz Fransem Timmermansem, pierwszym wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej.

Lepsze wykorzystywanie funduszy

W październiku, przed potwierdzeniem powołania na stanowisko komisarza, Corina Crețu musiała w ramach wystąpienia publicznego w Parlamencie Europejskim odpowiedzieć na wiele szczegółowych pytań. Przedstawiła wtedy szereg kluczowych obszarów wymagających natychmiastowych działań. Jednym z nich jest zwiększenie zdolności państw członkowskich do pozyskiwania funduszy inwestycyjnych udostępnianych przez Brukselę oraz do zarządzania nimi.

„Zdolności instytucjonalne, dobre rządzenie oraz silne partnerstwa publiczno-prywatne są, moim zdaniem, ważniejsze niż pieniądze. Stanowią podstawę do kształtowania i wdrażania skutecznej polityki spójności” – powiedziała Corina Crețu. „Czynniki te określają warunki inwestowania gwarantujące trwałe efekty gospodarcze.”

Zawarcie wszystkich umów o partnerstwie

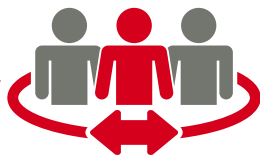
„Zawarto już wszystkie umowy o partnerstwie. Stanowią one właściwe ramy strategiczne, w pełni zgodne z zaleceniami Komisji dla poszczególnych krajów oraz ze strategią „Europa 2020”. Jest to także znakomita platforma do opracowywania lepiej ukierunkowanych programów, opartych na jasnych priorytetach. Programy te będą teraz zawierać jaśniej określone wymogi w zakresie oceny i wykonania.”

„Nowa polityka spójności ma naprawdę przyczynić się do poprawy poziomu życia mieszkańców Europy, zwłaszcza poprzez stymulowanie rozwoju gospodarczego i zatrudnienia w regionach.”

► CORINA CREȚU – EUROPEJSKA KOMISARZ DS. POLITYKI REGIONALNEJ

„Polityka spójności nie ma charakteru standardowych, jednakowych dla wszystkich zasad gospodarczych” – wyjaśniła Corina Crețu. „Jest to polityka oparta na uwarunkowaniach lokalnych, wymagająca dywersyfikacji terytorialnej i traktująca w sposób indywidualny możliwości gospodarcze – również te mniej oczywiste – oraz potencjał gospodarczy poszczególnych regionów.”

„Polityka spójności jest ściśle związana z lokalną sytuacją w poszczególnych regionach UE. Jest także w pełni ukierunkowana na rozpoznawanie i uwzględnianie specyfiki tych regionów” – powiedziała Corina Crețu. „Może to znacznie pomóc w urzeczywistnieniu wizji przewodniczącego Junckera dotyczącej wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.”

NOWA STRUKTURA KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Nowy przewodniczący Komisji Europejskiej, **Jean-Claude Juncker**, wprowadził zmiany w sposobie działania komisarzy i zarządzania portfelami.

Powołano grupę „nadzorczą” złożoną z wiceprzewodniczących. Będą oni pełnić funkcje koordynacyjne i współpracować z poszczególnymi komisarzami, aby zapewnić pełną synchronizację wszystkich działań prowadzonych w ramach polityki z ogólnymi strategicznymi wytycznymi UE.

„Jako komisarz ds. polityki regionalnej cieszę się, że mogę pracować w tej nowej strukturze, w ramach której komisarze współpracują ze sobą i łączą środki w różnych konfiguracjach, a ich działania są koordynowane przez wiceprzewodniczącego, który reprezentuje przewodniczącego” – powiedziała komisarz **Corina Crețu**.

„Jestem zwolenniczką kolegalności oraz odejścia od terytorialnej rywalizacji między służbami i przełamania ograniczeń władzy. Ten nowy system powinien pozwolić nam na szybkie przenoszenie środków w celu rozwiązywania priorytetowych problemów oraz koncentracji uwagi i wspólnych działań w miejscach, gdzie takie pilne potrzeby występują.”

Komisja przyjęła ostatnio nowy komunikat w sprawie metod pracy, w którym wyjaśniono zasady funkcjonowania tego nowego systemu.

Nowa grupa zadaniowa

Komisarz **Corina Crețu** zainicjowała utworzenie specjalnej grupy zadaniowej zajmującej się wspieraniem krajów o najniższym wskaźniku absorpcji środków finansowania poprzez zwiększenie ich zdolności w zakresie planowania i inwestowania.

Grupa ta będzie współpracować ze wskazanymi regionami, pomagając im skuteczniej wykorzystywać dostępne fundusze unijne, w szczególności środki finansowania pozostałe z okresu programowania 2007–2013. Ma także przyrzeć się tym regionom, które mimo tego, że otrzymały do tej pory znaczne środki finansowania, wykazują nadal niewielki wzrost gospodarczy. „Musimy przeanalizować, co się tam dzieje” – powiedziała **Corina Crețu**.

W szerszym wymiarze komisarz **Corina Crețu** zamierza zmobilizować zasoby pomocy technicznej, wiedzy specjalistycznej i doradztwa, w tym także poprzez mechanizm współpracy terytorialnej, aby pomóc organom zarządzającym w zdefiniowaniu strategii działania oraz w wyborze projektów i przygotowaniu ich realizacji. Procesy te mają przy tym przebiegać zgodnie z warunkami wstępnymi dotyczącymi strategii i wykończenia, które określono na nowy okres programowania.

„Co najważniejsze, zamierzam udzielać stosownego wsparcia ułatwiającego korzystanie ze wszystkich nowych możliwości prawnych oraz instrumentów finansowych” – dodała **Corina Crețu**.

„Będziemy popierać wszelkie działania, które ułatwią beneficjentom życie, w tym upraszczanie. Nie możemy jednak zbyt mocno ograniczyć kontroli. Czujemy się zobowiązani wobec podatników, aby zapewniać właściwe wydatkowanie dostępnych środków. To kwestia równowagi.”

„W następnym roku chciałabym powołać zespół ds. upraszczania procedur, który będzie dbać o to, aby nasze pieniądze szybko i skutecznie docierały do beneficjentów, zwłaszcza do MŚP.”

Dobre rządzenie i zero tolerancji dla oszustw

Podczas październikowego wystąpienia z udziałem posłów do PE komisarz **Corina Crețu** podkreśliła również znaczenie zapewnienia dobrego rządzenia we wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, a także zerowej tolerancji dla oszustw.

„Wierzę głęboko w celowość działań zapobiegawczych. Można to osiągnąć poprzez właściwe szkolenia oraz wymianę dobrych praktyk w Europie. W szczególności musimy zwiększyć zdolności administracyjne instytucji zarządzających na polu zamówień publicznych i pomocy przyznawanej przez państwo” – powiedziała **Corina Crețu**.

„Poza tym musimy zachęcać do przeprowadzania dokładniejszych kontroli wykonania zadań. To warunek konieczny ciągłego udoskonalania naszej polityki oraz sposobu, w jaki zaspokaja ona potrzeby obywateli.”

W kwestii zapobiegania oszustwom komisarz **Corina Crețu** podkreśliła potrzebę propagowania przejrzystości i większej odpowiedzialności. „Musimy koniecznie unikać zbyt dużej liczby przepisów wykonawczych oraz ich nadmiernej złożoności, co często – zamiast zapobiegać niewłaściwemu wykorzystaniu naszych zasobów – sprzyja raczej ukrywaniu prawdy i komplikowaniu spraw” – powiedziała **Corina Crețu**.

Nowe informacje na temat polityki miejskiej

Nowa komisarz w pełni akceptuje tezę o dużym znaczeniu pełniejszego uwzględnienia w polityce spójności kwestii rozwoju miast.

„Mój poprzednik zmienił nazwę Dyrekcji Generalnej, dołączając do niej element polityki miejskiej, a ja w pełni to popieram. W przyszłym roku zamierzam opracować komunikat, w którym określimy poziom naszych ambicji w kwestii polityki miejskiej. Dokonamy w nim oceny obecnych inicjatyw, w tym akcji pilotażowych i sieci URBACT, a także nowych możliwości regulacyjnych mających na celu propagowanie zintegrowanych programów miejskich i lokalnych.”

▶ Wizyta w Narodowym Instytucie Fizyki i Inżynierii Jądrowej im. Horii Hulubei w Bukareszcie, w towarzystwie Eugena Tedorovici, rumuńskiego ministra ds. funduszy unijnych (górne zdjęcie, trzeci od prawej), a także w nowej warszawskiej linii metra, w towarzystwie prezydent Warszawy, Hanny Gronkiewicz-Waltz (dolne zdjęcie, druga od lewej).

Strategie makroregionalne

„Rozwój strategii makroregionalnych, takich jak strategia dla regionu adriatycko-jońskiego, jasno ilustruje coraz większą koncentrację polityki regionalnej na angażowaniu zarówno państw członkowskich, jak i państw spoza UE, w rozwiązywanie typowych problemów regionalnych” – powiedziała Corina Crețu.

„Zdolności instytucjonalne, dobre rządzenie oraz silne partnerstwa publiczno-prywatne są, moim zdaniem, ważniejsze niż pieniądze. Stanowią podstawę do kształtowania i wdrażania skutecznej polityki spójności. ”

▶ CORINA CREȚU – EUROPEJSKA KOMISARZ DS. POLITYKI REGIONALNEJ

„Jak jednak ocenia się skuteczność tych programów? Jakże jeszcze regiony mogą czerpać korzyści z tego podejścia?” – zapytała nowa komisarz.

Strategie makroregionalne i dotyczące basenów morskich stanowią nowe, interesujące podejście, które oferuje państwom członkowskim i regionom możliwość łączenia posiadanych przez nie zasobów w celu wspólnego rozwiązywania nękających je problemów poprzez nowe konfiguracje terytorialne.

„Pierwsze wyniki strategii dla regionów nadbałtyckich i nad-dunajskich dowodzą, że uczestnicy takich programów są coraz bardziej świadomi korzyści płynących z tego podejścia i zaczynają się silnie z nim identyfikować oraz wykazywać coraz większe zaangażowanie” – powiedziała Corina Crețu. „Potwierdza się to zwłaszcza w przypadku kwestii ochrony środowiska: morza i rzeki nie wiedzą nic o istnieniu granic administracyjnych.”

„Strategia dla regionu adriatycko-jońskiego właśnie została ogłoszona, a w przyszłości zamierzamy też opracować strategię dla regionu alpejskiego” – stwierdziła Corina Crețu. „Musimy uważnie śledzić postępy w realizacji tych strategii i dokonywać ich oceny oraz wyciągać wnioski z nabytych doświadczeń, zanim zdecydujemy się iść dalej w tym kierunku.”

Unia energetyczna i jednolity rynek cyfrowy

Komisarz Corina Crețu podkreśliła, że polityka spójności jest także kluczem do urzeczywistnienia wizji zarówno unii energetycznej, jak i jednolitego rynku cyfrowego.

„Również i dlatego, że na realizację tych wizji ze środków polityki spójności planuje się przeznaczyć – jako wsparcie ze strony UE – odpowiednio 40 mld EUR i 14 mld EUR.”

„Oprócz udzielenia wsparcia finansowego możemy przyczynić się do realizacji idei unii energetycznej również na wiele innych sposobów. Możemy na przykład zapewnić wprowadzenie zdecentralizowanego systemu produkcji energii ze źródeł odnawialnych na szczeblu lokalnym. Możemy też propagować wdrażanie systemów inteligentnych i zapewnianie wysokiej wydajności energetycznej budynków, co może mieć także duży wpływ na liczbę nowych miejsc pracy na danym terenie.”

„W kwestii jednolitego rynku cyfrowego musimy nie tylko przyspieszyć wdrażanie sieci szerokopasmowych, ale przede wszystkim stymulować popyt na nowe usługi i aplikacje. W szczególności trzeba też wspierać przedsiębiorstwa oparte na technologiach cyfrowych, w których swoimi uzdolnieniami będzie mogło się wykazać wielu utalentowanych młodych ludzi.”

Dalsze postępy

„Zmodernizowana polityka spójności ma się przyczynić do poprawy poziomu życia mieszkańców Europy, zwłaszcza poprzez stymulowanie rozwoju gospodarczego i zatrudnienia w regionach” – podkreśliła Corina Crețu.

„Czeka nas ekscytujące zadanie. Musimy się teraz skoncentrować na szybkim i sprawnym negocjowaniu programów operacyjnych, aby polityka spójności mogła nam pomóc w przezwyciężeniu kryzysu gospodarczego i w tworzeniu tak bardzo potrzebnych miejsc pracy.”

▶ WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en

▶ PRZECIWDZIAŁANIE ZMIANOM KLIMATU I BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE

JAK INWESTYCJE ZE ŚRODKÓW POLITYKI SPÓJNOŚCI MAJĄ POMÓC W ROZWIĄZANIU TYCH PROBLEMÓW

Europa boryka się dziś z wieloma problemami na polu energetyki. Najpoważniejsze z nich dotyczą bezpieczeństwa energetycznego oraz trwałych zagrożeń związanych ze zmianami klimatu. Wszyscy podkreślają konieczność zmiany naszych struktur konsumpcji, oszczędzania energii i zwiększenia wydajności energetycznej. U podstaw rozwiązania wszystkich tych problemów leży unijna polityka spójności, która jest źródłem funduszy i dostarcza strategicznych impulsów stymulujących znaczące zmiany.

Jednym z najważniejszych osiągnięć zreformowanej polityki spójności jest wprowadzenie obowiązkowych celów dotyczących inwestowania we wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, ze szczególną koncentracją na wydajności energetycznej i na odnawialnych źródłach energii.

W efekcie wydajność energetyczna i rozwój technologii odnawialnych źródeł energii stanowi istotny element umów o partnerstwie zawieranych z państwami członkowskimi, dotyczących ich planów wydatkowania środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

Z aktualnych danych wynika, że niemal 38 mld EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i z Funduszu Spójności (FS) zostanie przeznaczony na inwestycje w gospodarkę niskoemisyjną. Oznacza to, że w porównaniu z okresem 2007–2013 inwestycje w tym obszarze wzrosły ponad dwukrotnie (zob. Wykres na stronie 10).

Z punktu widzenia UE jako całości wskaźnik ten przekracza również znacznie minimalny poziom przydzielonych środków, które należy przeznaczyć na ten cel na mocy nowych ram prawnych (wynosi niemal o 50% więcej, niż określono w wymaganiach). Potwierdza to, że państwa członkowskie przykładają dużą wagę do inwestycji w tym obszarze.

Propagowanie gospodarki niskoemisyjnej

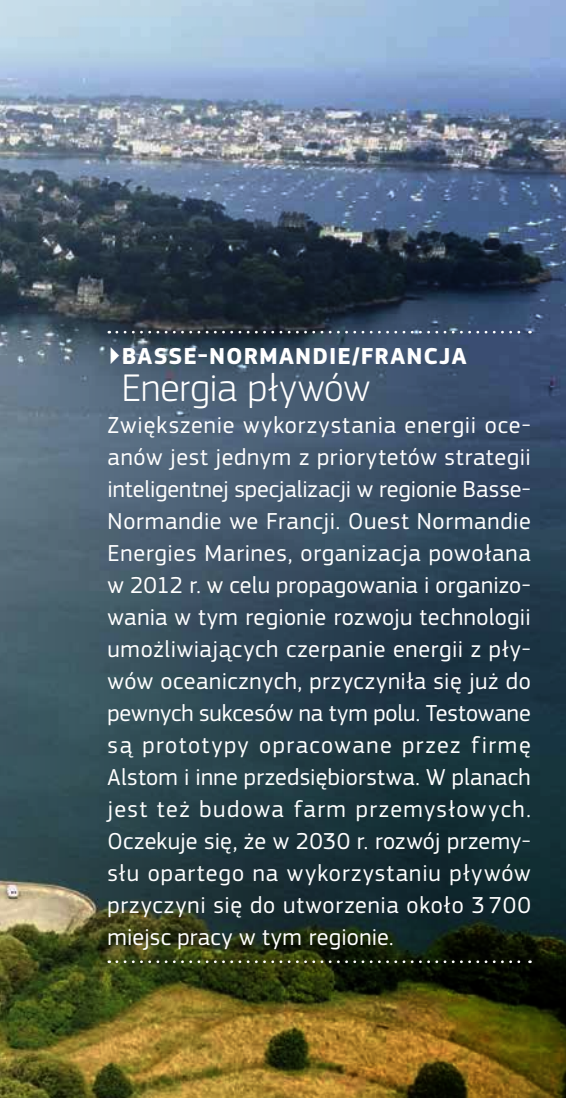
Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej obejmuje inwestycje w zwiększenie wydajności energetycznej infrastruktury publicznej oraz budynków i przedsiębiorstw publicznych, w produkcję i wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych, w inteligentne sieci dystrybucji energii, w zrównoważone formy mobilności w miastach, a także w badania i innowacje w tych obszarach.

Władze lokalne i regionalne oraz inne instytucje otrzymują znaczne sumy z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, które będzie można odpowiednio zainwestować w działania na rzecz zrównoważonej energetyki.

Środki te będzie można wykorzystać wraz z kwotami z innych źródeł, takich jak prywatne środki finansowania, w celu wspierania ważnych projektów inwestycyjnych. W wielu przypadkach środki finansowania z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych stanowią podstawowy element pakietu finansowego pobudzającego inwestycje.

Polityka spójności i zmiany klimatu

Zapobieganie zmianom klimatu oraz łagodzenie ich skutków stanowi ważny priorytet strategiczny UE i stymuluje jej przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną opartą na bezpieczeństwie energetycznym.

► BASSE-NORMANDIE/FRANCJA

Energia pływów

Zwiększenie wykorzystania energii oceanów jest jednym z priorytetów strategii inteligentnej specjalizacji w regionie Basse-Normandie we Francji. Ouest Normandie Energies Marines, organizacja powołana w 2012 r. w celu propagowania i organizowania w tym regionie rozwoju technologii umożliwiających czerpanie energii z pływów oceanicznych, przyczyniła się już do pewnych sukcesów na tym polu. Testowane są prototypy opracowane przez firmę Alstom i inne przedsiębiorstwa. W planach jest też budowa farm przemysłowych. Oczekuje się, że w 2030 r. rozwój przemysłu opartego na wykorzystaniu pływów przyczyni się do utworzenia około 3 700 miejsc pracy w tym regionie.

► NIEDERÖSTERREICH/AUSTRIA Green Building Cluster

Bau.Energie.Umwelt Cluster Niederösterreich (Klaster Zielonych Budynków w Dolnej Austrii) to sieć najbardziej innowacyjnych lokalnych firm działających we wszystkich obszarach związanych z energooszczędnym i ekologicznym budownictwem, renowacją, zarządzaniem energią oraz technologiami energetycznymi. Sieć ta pozwala budowlącom nawiązywać kontakty z naukowcami w celu rozwiązywania problemów z opisanego zakresu. Organizacja otrzymała od UE dofinansowanie w kwocie 1 mln EUR.

UE uzgodniła, że co najmniej 20% z liczącego 960 mld EUR budżetu na lata 2014–2020 należy przeznaczyć na działania związane z zapobieganiem zmianom klimatu. Oznacza to około trzykrotny wzrost w porównaniu z udziałem 6–8% w latach 2007–2013.

Europa podejmuje intensywne działania mające na celu znaczne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i jest w skali świata główną siłą zachęcającą inne kraje do podobnych starań.

Chcąc osiągnąć swoje cele na 2020 r. w zakresie klimatu i energii, obejmujące ograniczenie emisji gazów cieplarnianych (o 20%), zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych (o 20%) oraz zwiększenie wydajności energetycznej (o 20%), UE będzie musiała w okresie do 2020 r. znacznie zintensyfikować konieczne inwestycje.

Polityka ramowa w zakresie klimatu i energii na okres do 2030 r., uzgodniona przez liderów UE w październiku 2014 r., zakłada stymulowanie dalszych postępów na drodze do gospodarki niskoemisyjnej. W horyzoncie tym wyznaczono nowe cele, zakładając ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 40%, zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych o 27% oraz zwiększenia wydajności energetycznej o 30%.

Polityka ta zakłada także zbudowanie konkurencyjnego i bezpiecznego systemu energetycznego, który zapewni przystępną cenowo energię wszystkim konsumentom, zwiększy

bezpieczeństwo dostaw energii w UE, ograniczy naszą zależność od importu energii oraz stworzy nowe możliwości w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

Ponadto – w reakcji na kryzys polityczny na Ukrainie i ogólne znaczenie stabilnych i obfitych dostaw energii dla mieszkańców i firm UE – Komisja zaproponowała w maju 2014 r. strategię bezpieczeństwa energetycznego UE opartą na dogłębnej analizie zależności energetycznej państw członkowskich.

Inwestycje w ramach polityki spójności będą nie tylko ważnym narzędziem ułatwiającym państwom członkowskim osiągnięcie celów strategii „Europa 2020”, w tym zasadniczych celów w zakresie klimatu i energii. Mają także przyczynić się do bezpieczeństwa dostaw energii, jak podkreślono w komunikacie Komisji dotyczącym europejskiej strategii bezpieczeństwa energetycznego.

Ekologiczny wzrost gospodarczy

Znaczne inwestycje wymagane w celu ograniczenia zużycia energii oraz zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych mają duży potencjał w kontekście tworzenia nowych firm i możliwości biznesowych, które stymulują wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy. Takie inwestycje zapewniają już Europie przewagę nad konkurencją w wielu dziedzinach.

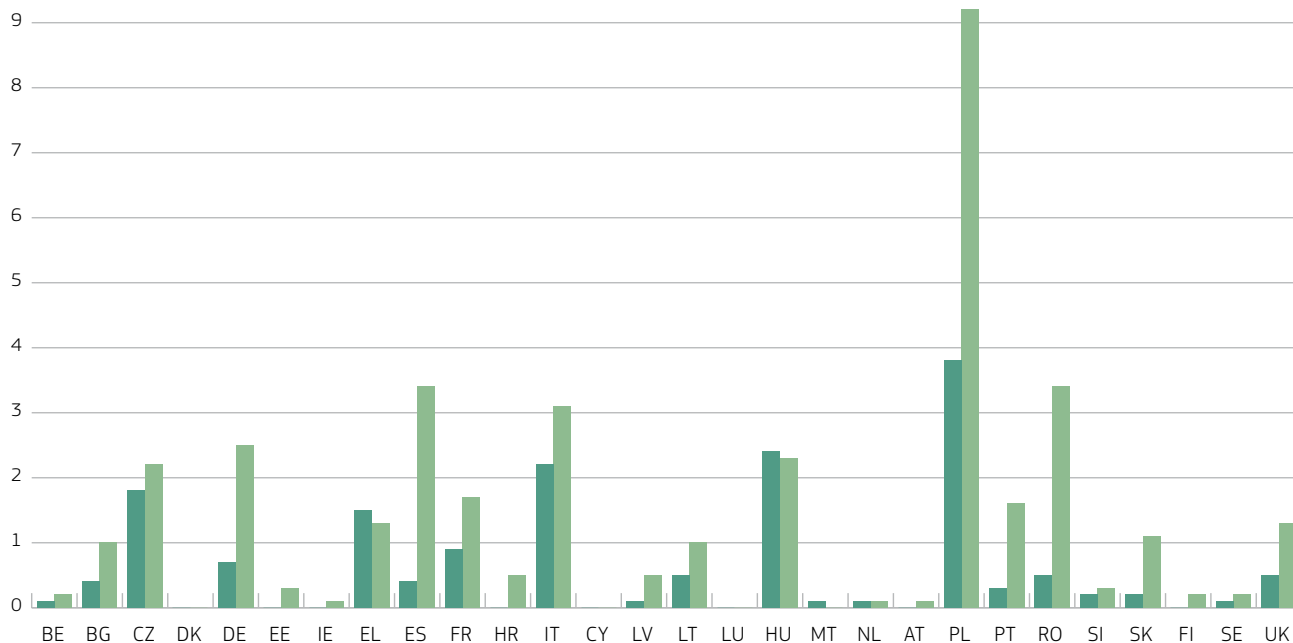
INWESTYCJE W GOSPODARKĘ NISKOEMISYJNĄ

KWOTY Z EFRR I FS PRZEZNACZONE W RAMACH UMÓW O PARTNERSTWIE NA INWESTYCJE W GOSPODARKĘ NISKOEMISYJNĄ W LATACH 2014–2020 W PORÓWNANIU Z SZACUNKOWYMI KWOTAMI NA ANALOGICZNE CELE PRZYZNANYMI NA LATA 2007–2013.

▶MLD EUR

2007-2013
2014-2020

Źródło: Komisja Europejska

W nadchodzących latach należy oczekiwać znacznego wzrostu globalnego popytu na technologie środowiskowe, ekologiczne produkty i usługi oraz koncepcje zrównoważonego projektowania. Rynek globalny, wyceniany obecnie na 1,15 bln EUR rocznie, może się niemal podwoić – średnie szacunki na rok 2020 wynoszą około 2 bln EUR⁽¹⁾.

Państwa członkowskie i regiony UE mogą poszerzyć swoje możliwości, wkraczając na ten rozwijający się rynek. W tym celu muszą zwiększyć inwestycje w rozwój badań, innowacji i przedsiębiorczości w takich obszarach, jak zrównoważona energia, usługi ekosystemowe i ekoinnowacje.

Sukces w przechodzeniu na zasobooszczędną gospodarkę niskoemisyjną opartą na innowacjach zależy w dużym stopniu od decyzji podejmowanych na szczeblu lokalnym i regionalnym. Polityka regionalna będzie mieć kluczowe znaczenie dla mobilizacji potencjału regionów i miast UE w celu uniezależnienia wzrostu gospodarczego od nadmiernego zużycia zasobów, w szczególności poprzez wdrażanie strategii badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3).

Wsparcie dla „inteligentnej infrastruktury energetycznej”

Głównym narzędziem inwestycji w infrastrukturę energetyczną na szczeblu UE jest instrument „Łącząc Europę”, w ramach którego w latach 2014–2020 na ulepszenie

transeuropejskiej infrastruktury energetycznej (TEN-E) planuje się przeznaczyć 5,85 mld EUR. Jednak inwestycje infrastrukturalne w systemy do inteligentnej dystrybucji energii, a także do jej magazynowania i przesyłania, zwłaszcza w słabiej rozwiniętych regionach, wspiera się również na bazie polityki spójności.

Mogą to być też inwestycje związane z energią elektryczną i gazem, przy założeniu że przyczyniają się do rozwoju systemów inteligentnych i że dopełniają inwestycje we wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną.

Ze wstępnych szacunków wynika, że z EFRR przeznaczy się na takie inwestycje około 2 mld EUR, co oznacza ważny wkład w bezpieczeństwo dostaw.

Przyciąganie inwestycji prywatnych poprzez środki finansowania z UE

Środki finansowania z unijnej polityki spójności będą uzupełniane przez środki w formie krajowego współfinansowania publicznego i prywatnego. Państwa członkowskie

(1) „Integracja działań stymulujących inteligentny i zrównoważony rozwój poprzez inteligentną specjalizację – praktyczny przewodnik dla organów zarządzających EFRR”: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/green_growth/greengrowth.pdf

wyraziły polityczne przyzwolenie na to, aby instrumenty finansowe, takie jak kredyty, gwarancje i kapitał wysokiego ryzyka, odgrywały w latach 2014–2020 ważniejszą rolę.

Wykorzystanie instrumentów finansowych w ramach polityki spójności konsekwentnie się zwiększa – w latach 2007–2013 wzrosło dziesięciokrotnie w stosunku do lat 2000–2006. W ramach bieżących rozmów na temat programów państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę zalety korzystania z regionalnych, krajowych i/lub unijnych instrumentów finansowych jako z potencjalnie efektywniejszej i bardziej zrównoważonej formy wsparcia inwestycji w energetykę. W rzeczywistości jest to sektor, w którym instrumenty finansowe mogą być szczególnie stosowne – i skuteczne.

Dotacje mogą być wykorzystywane jako uzupełnienie umożliwiającego wspieranie na przykład gruntownej renowacji budynków niespełniających minimalnych wymagań dotyczących wydajności energetycznej. Może to pomóc w opracowywaniu innowacyjnych technologii oraz w rozwiązywaniu zastrzonych w wielu regionach przez kryzys problemów społecznych, takich jak ubóstwo energetyczne.

W ramach projektów, na przykład Housing Europe (Europejska Federacja Mieszkalnictwa Publicznego, Spółdzielczego i Społecznego), stowarzyszenia mieszkaniowe wykorzystują środki finansowania z EFRR jako dźwignię do pozyskiwania funduszy prywatnych na prace renowacyjne zapewniające oszczędność energii, jak to było w przypadku brytyjskiego programu Retrofit South East⁽²⁾.

Fundusz holdingowy JESSICA, założony przy współudziale EFRR, finansuje renowację bloków mieszkaniowych na Litwie z myślą o zwiększeniu ich wydajności energetycznej, oferując kombinację subsydiowanych kredytów i dotacji.

W Estonii utworzono instrument finansowy KredEx (Estoński Fundusz Kredytowo-Gwarancyjny) poprzez połączenie różnych źródeł finansowania, a mianowicie środków z EFRR i Banku Rozwoju Rady Europy oraz funduszy własnych tegoż instrumentu. KredEx współpracuje z wybranymi instytucjami pośrednictwa finansowego, aby udostępniać kredyty o niskim oprocentowaniu.

Wydajność energetyczna budynków

Obniżenie zużycia energii w budynkach europejskich jest bardzo ważne. Niemal 40% ostatecznego zużycia energii, a także 36% całkowitej emisji gazów cieplarnianych należy przypisać domom, biurom, sklepom i innym budynkom publicznym i prywatnym. W efekcie, jeśli Unia Europejska chce osiągnąć założone cele w zakresie klimatu i energii, konieczny jest znaczny i trwały wzrost inwestycji prywatnych i publicznych w takie budynki.

(2) „Inwestycje mieszkaniowe finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w latach 2007–2013 – inwestycje mieszkaniowe w ramach zrównoważonej rewitalizacji miast”:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/housing/2013_housing_study.pdf

W latach 2014–2020 środki udostępniane w ramach polityki spójności będą odgrywać istotną rolę w działaniach związanych z modernizacją budynków, w tym w działaniach mających na celu zwiększenie ich wydajności energetycznej oraz upowszechnienie wykorzystania w budynkach energii ze źródeł odnawialnych. Inwestycje te przyniosą również znaczne korzyści na polu rozwoju regionalnego, konkurencyjności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, a także zmniejszenia ubóstwa energetycznego.

Wymiar miejski

W latach 2007–2013 w polityce spójności uwzględniono „wymiar miejski”. Około 72% całkowitej populacji UE mieszka w miastach, miasteczkach i na przedmieściach. Do roku 2050 odsetek ten przekroczy 80%. Obszary miejskie to miejsca, w których rozwija się gospodarka, tworzone są miejsca pracy, powstają zanieczyszczenia i wykorzystuje się ograniczone zasoby.

Ze środków z polityki spójności mogą korzystać wszystkie obszary miejskie – na ich potrzeby prawdopodobnie przeznaczony się ponad połowę budżetu polityki spójności na lata 2014–2020. Około 370 mln EUR planuje się też przeznaczyć na testowanie i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań, które pozwoliłyby sprostać wyzwaniom zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich.

Planowanie strategiczne i skuteczna realizacja

W ramach zreformowanej polityki spójności inwestycje na polu energetyki zostaną znacznie lepiej dostosowane do krajowych strategii. Warunkiem wstępnym jest ich zaplanowanie w zgodzie z krajowymi planami działań na rzecz wydajności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii.

Ten rodzaj planowania strategicznego oznacza, że środki przeznaczane na różne rodzaje inwestycji w energetykę będą w poszczególnych państwach członkowskich różne, odzwierciedlając różnice w łącznej ilości dostępnych funduszy oraz w krajowych potrzebach i priorytetach.

Po zatwierdzeniu wszystkich programów finansowanych w ramach polityki spójności znaczenie krytyczne będzie mieć opracowywanie i wdrażanie wysokiej jakości projektów w dziedzinie energetyki. Aby to osiągnąć, konieczne będzie stałe zaangażowanie w ten proces instytucji odpowiedzialnych za rozwój energetyki ze szczebla lokalnego, regionalnego i krajowego. Ważną rolę w tym względzie mogą także odegrać unijne strategie makroregionalne (dla makroregionu nadbałtyckiego, naddunajskiego i adriatycko-jońskiego), a także programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej, poprzez dalsze propagowanie i wspieranie upowszechniania wiedzy na temat kwestii energetyki ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa energetycznego i wydajności energetycznej.

► WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/energy/index_pl.cfm

▶ PARTNERZY REGIONALNI GOTOWI DO ORGANIZACJI IMPREZY OPEN DAYS 2014

Rozpoczął się już okres programowania 2014–2020 i finalizowane są właśnie nowe plany inwestycyjne. Partnerzy regionalni uczestniczący w realizacji polityki spójności przybyli na imprezę OPEN DAYS 2014, aby wziąć udział w ponad 100 warsztatach i wydarzeniach, podczas których omawiane są rozliczne aspekty wdrażania nowych zasad inwestowania.

12. Europejski Tydzień Regionów i Miast – OPEN DAYS, doroczne forum współorganizowane przez Dyрекcyję Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej oraz Komitet Regionów, przyciągnął do Brukseli w dniach 6–9 października ponad 5 000 gości.

Przedstawiciele około 200 partnerów regionalnych i miast zbrali się w Brukseli, aby wziąć udział w tej czterodniowej imprezie przebiegającej pod hasłem „Rozwijamy się razem – inteligentne inwestycje dla społeczeństwa”. Uczestniczyło w niej także wielu przedstawicieli środowisk akademickich, stowarzyszeń i innych zainteresowanych instytucji. Impreza wzbudziła również duże zainteresowanie prasy, przyciągając ponad 250 dziennikarzy.

W wydarzeniu wzięło udział około 700 mówców, w tym 110 wybranych w wyborach polityków. Zorganizowano ponad 100 warsztatów, a także rekordową liczbę aż 47 imprez towarzyszących i sesji służących tworzeniu sieci kontaktów. Z myślą o osobach, które nie mogły w tym wydarzeniu uczestniczyć osobiście, wiele spośród tych sesji transmitowano strumieniowo przez Internet.

Wydarzenia lokalne zorganizowane w całej Europie

Po raz kolejny w ramach wydarzenia OPEN DAYS odbyło się około 300 imprez lokalnych przebiegających pod hasłem „Europa w moim regionie/mieście”.

Imprezy te, powiązane tematycznie z unijną polityką spójności, strategią „Europa 2020” i współpracą transgraniczną, rozpoczęły się we wrześniu i trwały aż do końca listopada. Wzięło w nich udział około 30 000–40 000 osób.

Szczególnie ważny moment w realizacji polityki spójności

Tegoroczna impreza OPEN DAYS odbyła się na początku nowego okresu programowania, po zainicjowaniu wdrażania budżetu unijnego na lata 2014–2020, a także tuż przed rozpoczęciem urzędowania przez nową Komisję, w której funkcję komisarza ds. polityki regionalnej objęła pochodząca z Rumunii **Corina Crețu**.

Konferencja przebiegała pod hasłem „Rozwijamy się razem – inteligentne inwestycje dla społeczeństwa”, które wybrano, aby podkreślić znaczenie skutecznego wdrażania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych przez władze i beneficjentów ze szczebla lokalnego i regionalnego. Warunkiem koniecznym do maksymalnego wykorzystania możliwości oferowanych przez nową, zorientowaną na wyniki unijną politykę spójności, są strukturyzowane partnerstwa i ukierunkowane inwestycje.

„Impreza OPEN DAYS to znakomity przykład dużego znaczenia zarządzania dzielonego w kontekście europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” – powiedział były komisarz ds. polityki regionalnej **Johannes Hahn**.

„Podejście to stymuluje powstawanie silnych powiązań nie tylko pomiędzy Komisją Europejską a państwami członkowskimi, ale także – co nawet jeszcze ważniejsze – pomiędzy władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi a zainteresowanymi stronami. To sprzyjające włączeniu podejście oraz zasada partnerstwa leżą u podstaw sukcesu polityki spójności”.

„Dzięki zasadzie zarządzania dzielonego i podejściu opartemu na partnerstwie polityka spójności jest w stanie zapewniać konkretne wyniki, mobilizować zasoby i kreować poczucie odpowiedzialności. Właśnie z tych powodów polityka spójności może przyczynić się do osiągnięcia naszych wspólnych europejskich celów. Reforma ta przekształciła politykę spójności w narzędzie, które pozwoli nam sprostać wszelkim wyzwaniom, jakie napotkamy do roku 2020 i później”.

Przewodniczący Komitetu Regionów **Michel Lebrun** podkreślił, że „nadszedł czas na konkretne działania i tego właśnie

dotyczy impreza OPEN DAYS: jej przedmiotem jest kreowanie wartości dodanej za pieniądze UE na szczeblu regionów i miast. [...] Z punktu widzenia osób odpowiedzialnych za uruchomienie większości programów przewidzianych na lata 2014–2020 to, co się teraz liczy – i o czym nie wolno zapomnieć – to koncepcja wyrażona w haśle „Rozwijamy się razem – inteligentne inwestycje dla społeczeństwa”.

Szeroka gama warsztatów i seminariów zorganizowanych podczas imprezy OPEN DAYS stanowiła nieocenioną platformę do dyskusji i wymiany informacji na temat nowych sposobów działania w obrębie zreformowanej polityki spójności. W ramach tej polityki przygotowuje się realizację około 500 programów unijnych finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. W związku z tym administracje publiczne na wszystkich szczeblach sprawowania władzy będą musiały współpracować ze sobą jeszcze ściślej, aby zapewnić skuteczne zarządzanie tymi programami.

Najważniejsze wystąpienia

Konferencja rozpoczęła się od szeregu przemówień programowych, w których omówiono najnowsze wnioski na temat rozwoju regionów i obszarów miejskich przedstawione przez Komisję w *szóstym sprawozdaniu dotyczącym spójności*.

Sekretarz generalny OECD **José Angel Gurría** przedstawił wyniki najnowszych badań tej organizacji zaprezentowane w dwóch opracowaniach *Regional Outlook 2014* (Prognoza regionalna na rok 2014) i *Regional Well-being* (Raport w sprawie regionalnego dobrobytu) opublikowanych w ramach tegorocznej imprezy. Raporty te zawierają zbiór wartościowych informacji na temat wpływu kryzysu na regiony, stanu finansów regionalnych oraz reform rządowych.

Prezentowano także raport **Luca van den Brande** dla komisarza Hahna na temat stosowania wielopoziomowego sprawowania rządów i zasady partnerstwa w programach wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020 (zob. artykuł na stronie 27), jak również wydanie *Regionalnego rocznika statystycznego* Eurostatu za rok 2014.

Po sesji inauguracyjnej odbyło się wspólne spotkanie Komisji Polityki Spójności Terytorialnej (COTER) Komitetu Regionów oraz Komisji Rozwoju Regionalnego (REGI) Parlamentu Europejskiego poświęcone tematowi „Ponowne skierowanie miast i regionów na ścieżkę wzrostu gospodarczego i konwergencji – jak najlepiej wykorzystać instrumenty nowej polityki spójności”.

OPEN DAYS W SKRÓCIE

DELEGACI Z UE I SPOZA UE

SKĄD POCHODZĄ DELEGACI SPOZA EUROPY?

18 743^{km}

TYLE POKONAŁ DELEGAT Z NAJDALEJ
POŁOŻONEGO KRAJU
(Nowa Zelandia ▶ Belgia)

▶ W ramach zajęć Master Class doktoranci i młodzi naukowcy omawiali kwestie przyszłej polityki spójności i określali obszary dalszych badań.

Członkowie obu komisji, w obecności przedstawicieli europejskich władz lokalnych i regionalnych, analizowali kwestie przyjęcia pakietu polityki spójności na lata 2014–2020. Sesja była również poświęcona stosowaniu w regionach nowych instrumentów, takich jak zintegrowane inwestycje terytorialne oraz rozwój lokalny kierowany przez społeczność, a także metodom jak najlepszego wykorzystywania dostępnych instrumentów przez miasta i regiony.

Dyskusja koncentrowała się głównie na tym, jak zadbać o to, aby władze lokalne i regionalne dysponowały zdolnościami niezbędnymi do skorzystania z nowych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, a także na sposobach wsparcia beneficjentów w tym zakresie.

Dobre źródło opinii

Skala zainteresowania imprezą OPEN DAYS dowodzi, że jest ona dla podmiotów zaangażowanych w politykę regionalną „miejscem, w którym należy być”.

Z opinii zamieszczonych w ankietach wypełnianych po imprezie wynika, że uczestnicy doceniają możliwość wymiany szczegółowych informacji, wykraczających poza zakres danych udostępnianych w witrynach internetowych Komisji Europejskiej.

W imprezie OPEN DAYS wzięli udział uczestnicy z całego świata, co po raz kolejny dowodzi, jak znaczne korzyści zapewnia uczestnictwo w dynamicznie działającej społeczności beneficjentów polityki regionalnej.

▶ ZAJĘCIA MASTER CLASS ŹRÓDŁEM POMYSŁÓW DO PRZYSZŁYCH BADAŃ

Już po raz drugi z rzędu do udziału w imprezie OPEN DAYS zaproszono grupę przedstawicieli środowisk akademickich, którzy uczestniczyli w zajęciach Master Class, omawiając i rozwijając pomysły do realizacji w ramach przyszłej polityki spójności. Wyciągnięte przez nich wnioski stanowią pobudzający do myślenia wkład w debatę na temat kierunków badań w tej dziedzinie.

Zajęcia Master Class to wspólna inicjatywa Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, Komitetu Regionów i Stowarzyszenia Badań Regionalnych, w której mogą wziąć udział doktoranci i młodzi naukowcy zajmujący

się kwestiami polityki regionalnej i miejskiej. Wykłady i moduły przewidziane w programie tych zajęć są prowadzone przez znanych naukowców z dziedziny polityki regionalnej i miejskiej, a także ekspertów z instytucji UE.

W tym roku do udziału w zajęciach Master Class zaproszono 29 osób z uniwersytetów z 15 państw członkowskich UE oraz z 3 krajów spoza UE.

Program zajęć Master Class koncentrował się na trzech tematach:

- ▶ Reforma unijnej polityki spójności i jej wpływ na rozwój regionów i obszarów miejskich w UE.
- ▶ Tworzenie zdolności administracyjnych i partnerstw na szczeblu lokalnym.
- ▶ Wyzwania stojące przed Europejską Współpracą Terytorialną.

Zorganizowano też sesję World Café poświęconą realizacji przyszłej unijnej polityki spójności.

Reformy, rządzenie i zarządzanie

Podczas sesji prowadzonych w ramach zajęć Master Class, moderowanych przez przedstawicieli Komisji, Komitetu Regionów i środowisk akademickich, uczestników dzielono na grupy zajmujące się różnymi tematami.

Grupa, która zajmowała się kwestiami reform, rządzenia i zarządzania w kontekście unijnej polityki spójności, zgłosiła potrzebę bardziej interdyscyplinarnego podejścia do sprawowania rządów i lokalnego rozwoju. Mówiono o potrzebie lepszej współpracy partnerskiej i wielopoziomowego sprawowania rządów, co pozwoliłoby lepiej reprezentować lokalne preferencje.

Grupa przedstawiła pięć punktów, które powinny wytyczać kierunki przyszłych badań:

- ▶ Wzmocnienie legitymizacji polityki spójności poprzez skuteczne angażowanie lokalnych zainteresowanych stron. Badania powinny się koncentrować na specyfice skutecznego angażowania metodą oddolną.
- ▶ Rozwijanie nowych podejść koncepcyjnych uwzględniających różnice pomiędzy poszczególnymi regionami Europy. Badania powinny wykraczać poza struktury statyczne i skupiać się na dynamice procesu kształtowania i wdrażania polityki.
- ▶ Konieczność oceny krótko- i długofalowych skutków warunków makroekonomicznych w regionach borykających się z trudnościami. Badania powinny skupiać się na określeniu szkodliwych konsekwencji na szczeblu regionalnym.
- ▶ Reorientacja założeń polityki i odejście od dążenia do wzrostu gospodarczego na rzecz rozwoju regionalnego. Zamiast na krótkofalowych inicjatywach ukierunkowanych na tworzenie miejsc pracy badania powinny się koncentrować na świadczeniu usług socjalnych oraz na modernizacji infrastruktury i administracji publicznej itd. w celu przeciwdziałania stagnacji gospodarczej.
- ▶ Analiza skuteczności zintegrowanych środków finansowania oraz ocena, czy koncentracja tematyczna przynosi skutki lepsze niż duże zróżnicowanie inicjatyw charakterystyczne dla poprzedniego okresu programowania.

Budowanie zdolności

Druga grupa koncentrowała się na budowaniu zdolności administracyjnych i omawiała kwestie znaczenia dobrego rządzenia. Naukowcy z tej grupy doszli do wniosku, że zdolności administracyjne stały się kluczowym warunkiem skutecznego wdrażania każdej polityki europejskiej i krajowej – badania mogą jednak pomóc w lepszym zrozumieniu specyfiki różnych elementów zdolności administracyjnych.

Grupa ta zasugerowała, aby kontynuować prace nad konceptualizacją i wyjaśnieniem pojęcia dobrego rządzenia. Zwrócono uwagę na brak wskaźników i metodyki mierzenia wpływu różnych polityk rozwoju.

Uczestnicy zaproponowali silniejszą koncentrację na ograniczeniu interwencji politycznej w działania administracji publicznej. Zaproponowano kontynuację badań nad rolą przywództwa politycznego i społeczeństwa obywatelskiego w tworzeniu skutecznej, konkurencyjnej i elastycznej administracji publicznej.

Współpraca terytorialna

Trzecia grupa zajmowała się kwestiami współpracy terytorialnej. Dyskusja koncentrowała się na procesie współpracy transgranicznej, gdyż pochłania on ponad 70% funduszy unijnych przeznaczonych na współpracę terytorialną oraz obejmuje prawdopodobnie ponad 90% badań akademickich nad kwestią tego rodzaju współpracy.

Grupa ta stwierdziła, że warte przyszłych badań są m.in. następujące kwestie dotyczące współpracy terytorialnej:

- ▶ Współpraca transgraniczna.
- ▶ Budowanie zdolności w ramach programów współpracy terytorialnej.
- ▶ Metody mierzenia skali sukcesu/porażki współpracy terytorialnej.
- ▶ Definiowanie typologii realiów na terenach przygranicznych, aby zaproponować różne warianty programów.
- ▶ Definiowanie spójnej metodyki gromadzenia danych.

Grupa zaproponowała ponadto, aby przyszłe badania nie dotyczyły tylko kwestii praktycznych, ale uwzględniały także akademicki punkt widzenia, a tym samym dążyły do wzmocnienia powiązań z teorią.

▶ WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA W RAMACH ZREFORMOWANEJ POLITYKI SPÓJNOŚCI

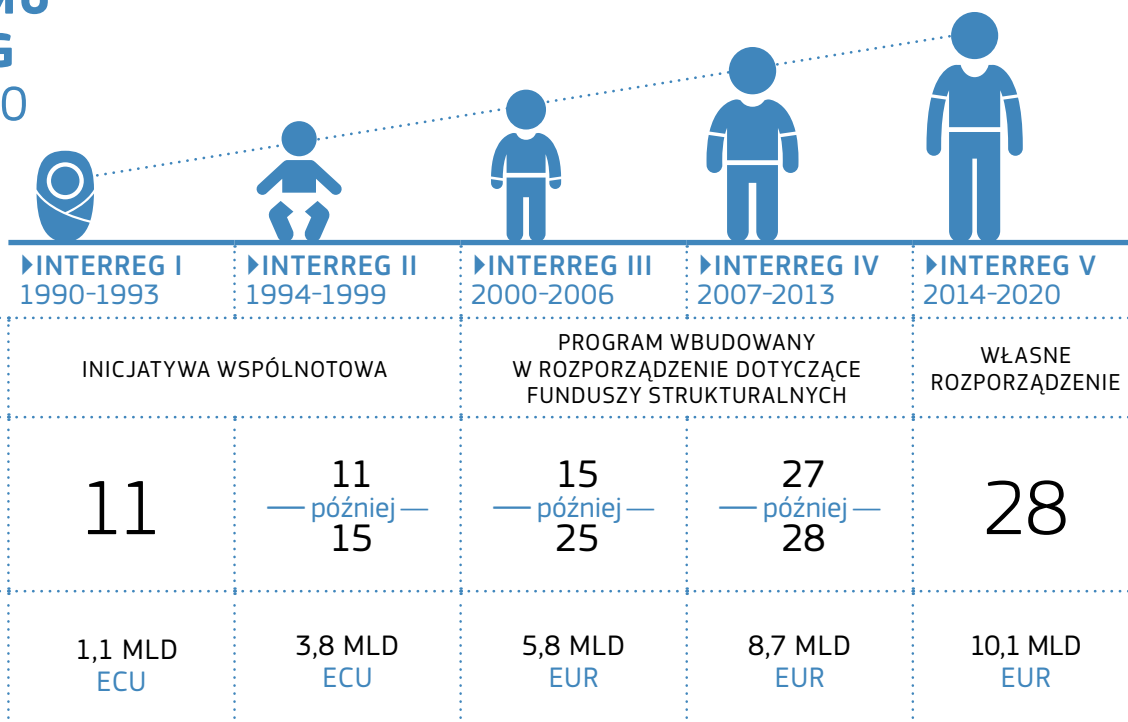
CO NOWEGO PRZEWIDZIANO W PROGRAMIE INTERREG NA LATA 2014–2020?

Interreg **Interreg to podjęta w roku 1990 inicjatywa wspólnotowa z budżetem w wysokości 1 mld EUR przeznaczonym wyłącznie na współpracę transgraniczną, która w roku 2000 przekształciła się w formalny „cel” europejskiej polityki spójności. W miarę upływu lat inicjatywa ta stała się dojrzałym instrumentem wykorzystywanym do wspierania międzynarodowej współpracy między partnerami: między regionami położonymi w sąsiedztwie wewnętrznych i zewnętrznych granic UE, regionami zlokalizowanymi w obrębie obszarów transgranicznych oraz regionami z 28 państw członkowskich, które chcą się uczyć od siebie nawzajem, jak przyspieszać inteligentny i zrównoważony rozwój.**

Dziś wkraczamy w piąty okres programowania, a w roku 2015 będziemy obchodzić 25. rocznicę podjęcia inicjatywy Interreg. Obejmuje ona teraz ponad 100 programów, w ramach których planuje się zainwestować ponad 10 mld EUR we współpracę między regionami, a także między partnerami terytorialnymi, społecznymi i gospodarczymi. Inicjatywa Interreg przyniosła wiele zmian. Pomogła zbliznić stare rany i zmienić nastawienia, w jej ramach inwestowano w mosty ponad granicami i między kulturami oraz zwracano uwagę na konieczność wspólnego dbania o wspólne zasoby. W wielu regionach wykreowano też faktyczne poczucie przynależności i solidarności.

Od programów inicjatywy Interreg oczekuje się też wkładu w reformę polityki spójności na nowy okres programowania 2014–2020. Bardziej strategiczne podejście, lepsze i bardziej oczywiste rezultaty oraz większa koncentracja na uzyskaniu większego wpływu to wszystko nowe wyzwania, którym muszą sprostać zarówno programy, jak i partnerzy uczestniczący w projektach.

▼ EWOLUCJA PROGRAMU INTERREG 1990–2020

INTERREG 2014–2020

▶TRANSGRANICZNA INTERREG VA

▶TRANSNARODOWA INTERREG VB

▶MIĘDZYREGIONALNA INTERREG VC

*Wkład EFRR

Dlaczego warto współpracować?

Zgodnie z artykułem 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) przyczynia się do zmniejszania dysproporcji w poziomach rozwoju poszczególnych regionów UE. Dotyczy to w szczególności tych regionów, które mogą pozostawać w tyle za innymi, takimi jak obszary wiejskie, obszary podlegające przemianom przemysłowym, regiony, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, wyspy oraz regiony transgraniczne i górskie. Dlatego właśnie, oprócz wspierania inwestycji we wzrost gospodarczy i zatrudnienie (pierwszy cel polityki spójności na lata 2014–2020), w ramach celu dotyczącego europejskiej współpracy terytorialnej (drugi cel polityki spójności na lata 2014–2020) z EFRR finansuje się także programy transgraniczne, transnarodowe i międzyregionalne, aby wesprzeć harmonijny rozwój całego terytorium Unii⁽¹⁾.

Jedna trzecia populacji UE mieszka na terenach przygranicznych leżących wzdłuż 38 granic wewnętrznych. Tereny

te nadal często borykają się z barierami geograficznymi, językowymi, administracyjnymi i prawnymi. Na niektórych obszarach przygranicznych programy Interreg muszą wciąż pomagać w zablźnianiu ran zadanych przez historię i w przekształcaniu dawnych „wrogów” w „sąsiadów” oraz stymulować budzenie się trwałego zaufania. Bardziej zintegrowana współpraca na różnych poziomach przyczynia się do harmonijnego rozwoju terytorialnego poprzez tworzenie warunków życia i pracy, które mogą pomóc w zatrzymaniu na obszarach przygranicznych kapitału ludzkiego i wiedzy oraz w przyciągnięciu na te tereny innowacyjnych firm. Współpraca może się przyczynić do efektywniejszego wspólnego wykorzystywania nie w pełni spożytkowanego potencjału, aby pobudzić w tych często peryferyjnych regionach wzrost gospodarczy. Pomaga także razem zarządzać wspólnym terytorium, co pozwala dostrzec niezależną od granic specyfikę zasobów naturalnych, takich jak woda i powietrze.

Współpraca w ramach makroregionów wzbogaca ponadto rozwój regionalny o dodatkowy wymiar europejski – takie duże obszary trzeba analizować razem, na szczeblu europejskim, aby można było wspólnie uzgodnić priorytety i strategiczne działania, a potem je realizować. Współpraca umożliwia również budowanie w ramach 28 unijnych państw członkowskich sieci kontaktów, które pozwalają wypracowywać dobre praktyki i ułatwiają wymianę doświadczeń przez odnoszące sukcesy regiony. Możliwość uczenia się od siebie nawzajem to dla regionów europejskich naprawdę cenny zasób.

(1) Rozporządzenie w sprawie Europejskiej Współpracy Terytorialnej: Rozporządzenie (UE) nr 1299/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”, OJEU L 347 z 20 grudnia 2013 r., str. 259.

►BELGIA/FRANCJA
Transgraniczna
opieka zdrowotna

Od ponad 20 lat system współpracy wspierany przez program Interreg ma na celu zapewnienie mieszkańcom terenów leżących przy granicy francusko-belgijskiej lepszego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez wzmocnienie zdolności świadczenia usług medycznych i zdrowotnych w obu krajach oraz utworzenie wspólnej puli sprzętu.

►BELGIA/FRANCJA/IRLANDIA/WIELKA BRYTANIA
InTraDE – inteligentny transport na rzecz dynamicznego środowiska

Projekt InTraDE, finansowany ze środków programu Interreg IV B dla Europy Północno-Zachodniej, pozwala poprawić komunikację i łączność w regionie poprzez propagowanie inteligentnego i zrównoważonego transportu oraz rozwiązań teleinformatycznych.

W ramach tego projektu powstaje nowa koncepcja inteligentnych, samobieżnych pojazdów, które samodzielnie obsługują i wyznaczają trasy transportu towarowego w ramach zamkniętych przestrzeni portów regionalnych w Europie Północno-Zachodniej. Koncepcja ta jest testowana w portach w Radicatel (Francja), Dublinie (Irlandia) i Ostendzie (Belgia).

Analiza wpływu społeczno-gospodarczego wykazała, że pojazdy takie mają przewagę nad istniejącymi portowymi systemami wyznaczania tras kontenerów. Udało się też zoptymalizować proces i powierzchnię niezbędną do załadunku i rozładunku wysyłanych kontenerów, a także dostosować nowe pojazdy do istniejącej infrastruktury.

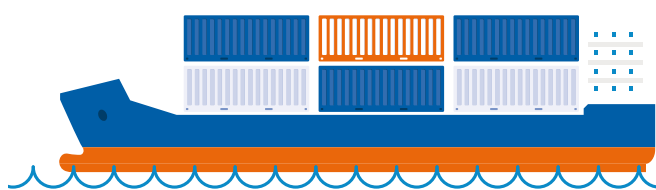
Projekt zaowocował zgromadzeniem znacznego kapitału wiedzy, który zostanie włączony do programu dwuletnich międzynarodowych studiów magisterskich z dziedziny robotyki i transportu. Studia te będą prowadzone wspólnie przez dwie uczelnie, Polytech-Lille i École Centrale de Lille, w języku angielskim. Program studiów obejmuje opanowanie szeregu zagadnień praktycznych nauczanych za pomocą technicznych stanowisk testowych, takich jak roboty holonomiczne, manipulatory robotów oraz inteligentne pojazdy samobieżne. Stanowiska te są udostępniane przez obie instytucje do celów eksperymentalnych i dalszego rozwoju.

►WIĘCEJ INFORMACJI
<http://www.intrade-nwe.eu/>

Francja i Belgia zawarły w tej sprawie umowę ramową, którą wynegocjowano w 2002 r. i która weszła w życie w 2011 r. Na mocy tej umowy utworzono „regiony zdrowotne”, które zapewniają pacjentom mieszkającym na tych terenach możliwość leczenia po obu stronach granicy francusko-belgijskiej bez żadnych przeszkód natury administracyjnej i finansowej. Szacuje się, że w roku 2013 w celu leczenia przekroczyło granicę ponad 15000 osób, w belgijskim obiekcie pozostawało około 6000 niepełnosprawnych francuskich pacjentów oraz że po obu stronach granicy dokonano ponad 500 transgranicznych interwencji medycznych w sytuacjach kryzysowych, z wykorzystaniem mobilnego pogotowia ratunkowego oraz służb intensywnej opieki medycznej. Trwa też procedura ratyfikacji dwóch innych umów dotyczących pomocy z zakresu ratownictwa medycznego oraz usług dla osób niepełnosprawnych.

Oczekuje się, że nowy program Interreg pozwoli zaspokoić pewne potrzeby i rozwiązać określone problemy:

- komputerowe zarządzanie danymi pacjentów przez ich ubezpieczyciela;
- umowa ramowa dotycząca repatriacji zwłok pacjentów, którzy zmarli po drugiej stronie granicy;
- rozwój współpracy w zakresie zaspokajania potrzeb osób starszych i niesamodzielnych;
- projekty transgraniczne w zakresie promocji, prewencji i edukowania pacjentów;
- usprawnienie informowania o wynikach projektów.

INTERREG A INDYWIDUALNE PROGRAMY DLA POSZCZEGÓLNYCH KRAJÓW

DLA POSZCZEGÓLNYCH KRAJÓW

CEL POLITYKI SPÓJNOŚCI – INWESTYCJE NA RZECZ
WZROSTU GOSPODARCZEGO I ZATRUDNIENIA

INTERREG

CEL POLITYKI SPÓJNOŚCI – EUROPEJSKA
WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA

► TAKIE SAME WYMAGANIA
W KWESTII ORIENTACJI
NA WYNIKI

RAMY WYKONANIA

...ALE BRAK REZERWY
NA WYKONANIE

KONCENTRACJA
TEMATYCZNA

...ALE SPECYFICZNE ZASADY
(**80 %** BUDŻETU NA POMOC NIETECHNICZNĄ
NALEŻY PRZEZNACZYĆ NA MAKSYMALNIE
4 CELE TEMATYCZNE)

► **11** CELÓW
TEMATYCZNYCH

...ORAZ KILKA SPECYFICZNYCH
PRIORYTETÓW INWESTYCYJNYCH

W TYM DIALOG POMIĘDZY
INSTYTUCJAMI I OBYWATELAMI

Inicjatywa Interreg w ramach zreformowanej polityki spójności

Polityka spójności na lata 2014–2020 została znacznie zreformowana, aby zwiększyć jej skuteczność. Z uwagi na cel nadrzędny w postaci udzielania pomocy w osiągnięciu celów strategii „Europa 2020”, dotyczących inteligentnego i trwałego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, trzeba dokonywać inwestycji w sposób bardziej strategiczny i zintegrowany. Z tego względu inwestycje ze środków EFRR będą się koncentrować na czterech kluczowych priorytetach: na innowacjach i badaniach, agendzie cyfrowej, wsparciu dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz gospodarce niskoemisyjnej. Programy Interreg będą wносить bezpośredni wkład w te skoncentrowane działania, zachowując przy tym specyficzną dla nich koncentrację na usprawnieniu współpracy instytucjonalnej ponad granicami.

Aby zapewnić maksymalny wpływ dostępnych środków finansowania z UE, zreformowana polityka spójności skupia się jeszcze bardziej na celach i wynikach poprzez zdefiniowanie jasnych, przejrzystych i wymiernych celów oraz zwiększenie nacisku na ocenę. Od programów Interreg wymaga się również, aby były bardziej strategiczne. Oczekuje się też precyzyjniejszego i jaśniejszego zdefiniowania ich wyników.

W tym nowym okresie programowania bardzo ważnym celem jest także wzmocnienie współpracy w ramach różnych instrumentów finansowania, programów i mechanizmów współpracy, takich jak strategie makroregionalne. Od nowych programów Interreg będzie się wymagać wzmocnienia powiązań z programami krajowymi i regionalnymi, a także wykazania się większą spójnością z nowo utworzonymi makroregionami.

Zreformowana polityka spójności koncentruje się również na uproszczeniu poprzez wprowadzenie wspólnego zestawu zasad dla wszystkich europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, a także prostszych zasad księgowania, jaśniejszych zasad kwalifikowania oraz bardziej ukierunkowanych wymogów dotyczących sprawozdawczości. Mamy nadzieję, że programy Interreg zdołają maksymalnie wykorzystać możliwości wynikające z takich uproszczeń, aby ograniczyć obciążenia administracyjne nakładane na beneficjentów.

► WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/index_en.cfm

▶ WIADOMOŚCI

[W SKRÓCIE]

WYMIANA DOŚWIADCZEŃ W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

W trakcie tegorocznej imprezy OPEN DAYS odbyła się sesja panelowa, podczas której przedstawiono wyniki prac prowadzonych w ramach projektu FIN-EN – „Sharing methodologies on FINancial ENgineering” (Prezentacja metod inżynierii finansowej). Inicjatywę tę podjęło 13 instytucji, z których każda reprezentuje inny region UE. Ten unikatowy projekt, współfinansowany ze środków EFRR w ramach programu współpracy Interreg IV C, zachęca do międzyregionalnej wymiany doświadczeń na temat instrumentów finansowych. W jego ramach analizuje się też mocne i słabe strony poszczególnych wdrożonych instrumentów.

W grudniu 2014 r. realizacja projektu FIN-EN dobiega końca, jest to więc dobry czas na bilans jego dokonań oraz analizę możliwości wykorzystania instrumentów finansowych w nowym okresie programowania. W podsumowaniu projektu określono sześć obszarów wartych dalszych działań: budowanie zdolności, ciągłość, elastyczność, wykorzystanie efektów, zastosowanie we właściwym czasie i certyfikacja.

▶ WIĘCEJ INFORMACJI

Projekt FIN-EN – wytyczne i podsumowanie:
<http://www.fin-en.eu/index.php/fin/guidelines/>
 Profil projektu FIN-EN zamieszczono także w magazynie *Panorama 47*.

NOWY RAPORT KOMISJI

„NORTHERN IRELAND IN EUROPE”

Raport ten, zaprezentowany 3 listopada 2014 r. w Brukseli, stanowi ważny punkt zwrotny w relacjach z Irlandią Północną, które zacieśniły się od chwili podjęcia w 2007 r. przez ówczesnego przewodniczącego Komisji **José Manuela Barroso** decyzji o utworzeniu w ramach tej instytucji grupy zadaniowej ds. Irlandii Północnej (Northern Ireland Task Force, NITF). **Malcolm McKibbin**, szef Służby Cywilnej Irlandii Północnej (Northern Ireland Civil Service), reprezentujący region na spotkaniu, na którym zaprezentowano ten dokument, powiedział, że nowy raport „potwierdza następowanie stopniowych zmian w zaangażowaniu Irlandii Północnej w Europie, które nowa grupa zadaniowa miała ułatwić”. Nawiązując do przyszłości, Malcolm McKibbin dodał: „...zamierzamy nadal wzmacniać swoje zaangażowanie w Europie – zdefiniowaliśmy ambitniejsze cele związane z pozyskiwaniem środków finansowania, planujemy bardziej zdecydowanie dążyć do tego, aby uwzględniano nasze opinie podczas kształtowania polityki europejskiej, będziemy też dążyć do tego, aby inne regiony UE postrzegały nasz region jako dobrego partnera do współpracy”. Grupa zadaniowa ds. Irlandii Północnej została powołana w wyniku zawarcia w maju 2007 r. porozumienia w sprawie przywrócenia w Irlandii Północnej podziału władzy z udziałem dwóch największych partii politycznych, Demokratycznej Partii Unionistycznej (DUP) i partii republikańskiej Sinn Féin (SF). Przewodniczący Komisji, José Manuel Barroso, zaproponował utworzenie w jej ramach grupy zadaniowej, która miałaby ustalić, w jaki sposób Irlandia Północna mogłaby czerpać większe korzyści z polityki unijnej i aktywniej uczestniczyć w procesie jej opracowywania, tak aby zwiększać swój dobrobyt. Grupa zadaniowa działała w sposób bardzo elastyczny i rozrosła się z początkowych 10 służb Komisji do 18. Najnowszy raport oparto na informacjach przekazanych Zgromadzeniu Irlandii Północnej nieco wcześniej w 2014 r., dotyczących wyników siedmioletnich działań NITF.

▶ WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/ireland/report2014.pdf

1. **ADELA NISTORA**, Portugalia: Projekt: Marina w Ponta Delgada, São Miguel, Azory, Portugalia – Fundusz unijny: EFRR
2. **IEVA VĪKSNE**, Łotwa: Projekt: Nowy pociąg w Rydze, który przewozi pasażerów z jednego brzegu na drugi – Fundusz unijny: EFRR
3. **KRISTINA GRIGUOLĒ**, Litwa: Projekt: Badania geologiczne na Litwie – Fundusz unijny: EFRR

▶ Plakat widoczny na stronach 22–23 jest dostępny na żądanie w formacie A1 pod adresem: regio-panorama@ec.europa.eu

EUROPE IN MY REGION – KONKURS FOTOGRAFICZNY

Środki finansowania z UE pomagają w rozwiązywaniu wielu problemów występujących w Europie, od usprawniania połączeń transportowych i wspierania małych i średnich przedsiębiorstw, po inwestowanie w czystsze środowisko, rozwój nowych produktów oraz podnoszenie poziomu edukacji i umiejętności. Doroczny konkurs fotograficzny „Europa w moim regionie” ma zwrócić uwagę na znakomite efekty projektów realizowanych w całej Europie z wykorzystaniem środków finansowania z UE oraz umożliwić zbadanie znaczenia tych projektów dla społeczności lokalnych.

W roku 2014 konkurs ten odbył się latem i przebiegał, jak w poprzednich latach, w mediach społecznościowych. Zgłoszenia zamieszczano na platformie online, po czym poddano je pod publiczne głosowanie. W sumie w serwisie Facebook zdjęcia obejrzało ponad 100 tys. osób, do konkursu zakwalifikowano ponad 1 000 przesłanych zdjęć, a swoje głosy na wybrane zdjęcia oddało ponad 14 000 członków serwisu.

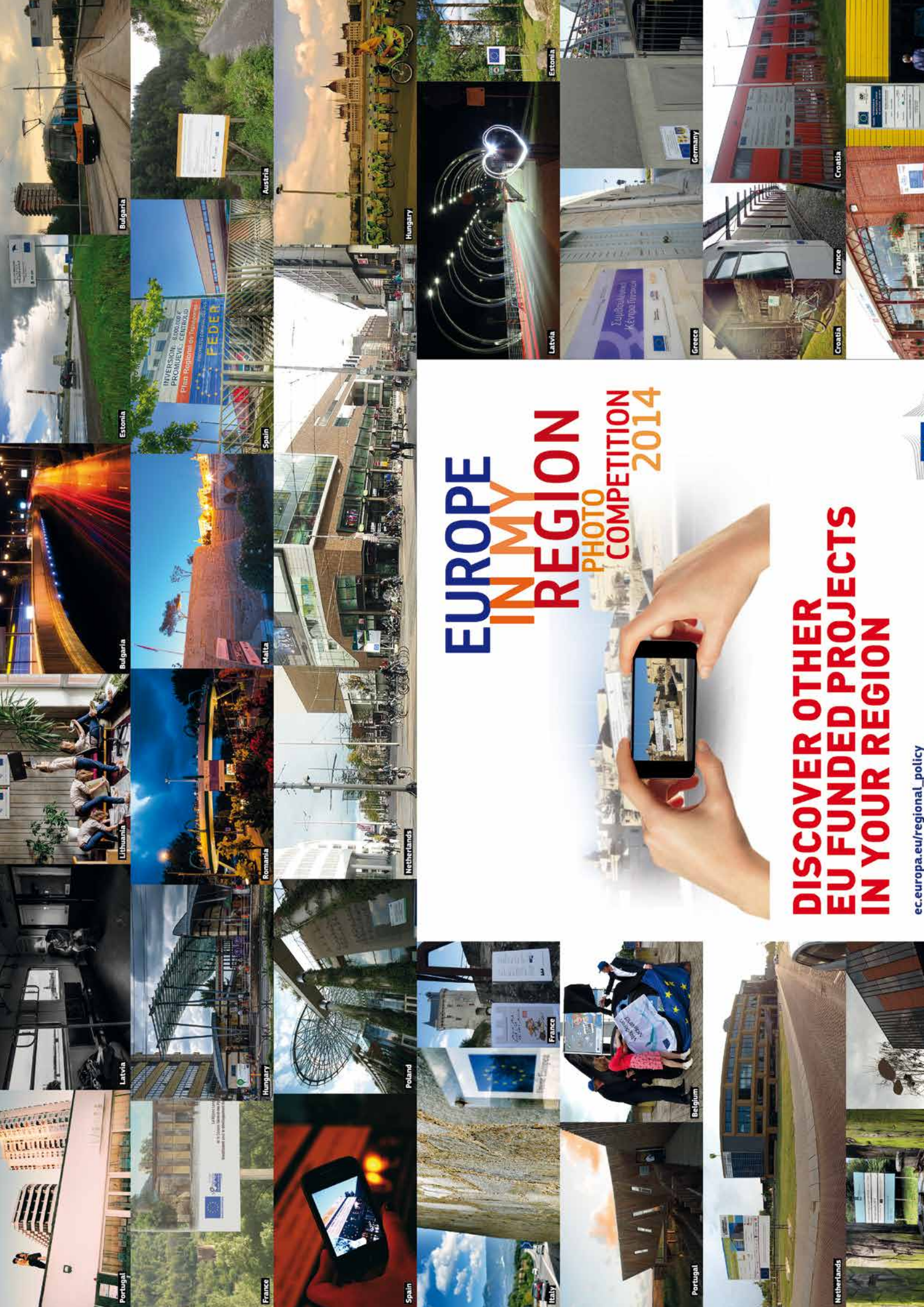
▶ **1 002** zgłoszenia do konkursu z ▶ **27** krajów

▶ **14 268** oddanych głosów

▶ **106 474** odwiedzin w serwisie społecznościowym

▶ **3** zwycięzców

Spośród 100 zdjęć, które uzyskały najwięcej głosów, oraz dodatkowo 50 wyróżnionych zdjęć (niezakwalifikowanych do pierwszej setki) niezależne jury, złożone z zawodowych fotografów i specjalistów z sektora mediów społecznościowych, wybrało trójkę zwycięzców. W gronie tym znaleźli się: **Adela Nistora** z Portugalii, **Kristina Griguolė** z Litwy oraz **Ieva Vīksne** z Łotwy. Każdy ze zwycięzców otrzymał w nagrodę sprzęt fotograficzny o wartości 1000 EUR oraz wycieczkę dla dwóch osób do Brukseli. Wybrańcy odebrali nagrody z rąk **komisarza Hahna** podczas ceremonii, która odbyła się w październiku w Brukseli, w ramach imprezy OPEN DAYS – Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast. Mieli też tam okazję przedstawić historię wykonania zdjęć, które zapewniły im zwycięstwo w konkursie.

EUROPE IN MY REGION PHOTO COMPETITION 2014

**DISCOVER OTHER
EU FUNDED PROJECTS
IN YOUR REGION**

ec.europa.eu/regional_policy

Bulgaria

Estonia

Bulgaria

Lithuania

Latvia

Portugal

Austria

Spain

Malta

Romania

Hungary

France

Hungary

Netherlands

Poland

Spain

Italy

Portugal

Latvia

Greece

France

Croatia

Croatia

Germany

Romania

United Kingdom

Italy

Latvia

Netherlands

Ireland

Spain

Italy

Latvia

Lithuania

Romania

Slovenia

United Kingdom

Lithuania

Bulgaria

Bulgaria

Portugal

Italy

France

Greece

United Kingdom

Slovenia

Italy

Latvia

Greece

Portugal

Czech Republic

Italy

Slovakia

Spain

Romania

Malta

Italy

Greece

Poland

United Kingdom

Malta

Italy

Greece

Poland

Malta

Greece

Italy

Cyprus

Lithuania

Greece

Malta

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

Latvia

Poland

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

Latvia

Poland

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

Latvia

Poland

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

Latvia

Poland

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

Latvia

Poland

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

Latvia

Poland

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

Latvia

Poland

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

Latvia

Poland

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

Latvia

Poland

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

Latvia

Poland

Italy

Greece

Poland

Poland

Latvia

Italy

Greece

Poland

► BUDOWANIE ZDOLNOŚCI

WZMACNIANIE ZDOLNOŚCI ADMINISTRACYJNYCH
W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA FUNDUSZAMI ESI

Wzajemne uczenie się to jeden z najlepszych sposobów rozwijania właściwych umiejętności i kompetencji.

► DANUTA JABŁOŃSKA

Wprowadzenie nowych rozporządzeń w sprawie polityki spójności na lata 2014–2020 skierowało uwagę na kwestię zdolności państw członkowskich do pełnego dostosowania się do nowych wymagań dotyczących wykorzystywania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Ma to bezpośredni wpływ na zdolność państw członkowskich do właściwego wdrażania programów inwestycyjnych oraz osiągnięcia najlepszych możliwych rezultatów. W związku z tym Komisja Europejska podjęła szereg inicjatyw, aby pomóc państwom członkowskim UE w zwiększeniu ich zdolności administracyjnych oraz w usuwaniu w razie potrzeby wąskich gardeł utrudniających wdrażanie tych programów.

► SZKOLENIE SPECJALISTÓW Z PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UE W ZAKRESIE NOWYCH ZASAD

W ramach przygotowań do nowego okresu programowania oraz w celu wspierania państw członkowskich UE w interpretacji i stosowaniu nowych przepisów Komisja Europejska zorganizowała serię szkoleń dla organów zarządzających, certyfikacyjnych i kontrolnych zajmujących się europejskimi funduszami strukturalnymi (tzn. Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskim Funduszem Społecznym (EFS)) oraz Funduszem Spójności (FS).

Szkolenia te dotyczą kluczowych, nowych elementów ram prawnych unijnej polityki spójności na lata 2014–2020 i składają się z dwóch modułów – pierwszy jest poświęcony programowaniu i wdrażaniu, a drugi koncentruje się na kwestiach zarządzania finansami i kontroli. Szkolenia wykazały, że uczestnicy dysponują już sporą wiedzą. Dlatego programy szkoleniowe zaprojektowano tak, aby zachęcały do wymiany wiedzy między uczestnikami, a także do interakcji między uczestnikami i urzędnikami Komisji Europejskiej.

Szkolenia odbywały się przez cały rok 2014 i będą kontynuowane na początku roku 2015. Oczekuje się, że weźmie w nich udział ponad 500 specjalistów ze wszystkich państw członkowskich UE.

► WIĘCEJ INFORMACJI

Wszystkie materiały szkoleniowe, w tym także prezentacje i podcasty, można znaleźć w witrynie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej:
http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/experts_training_en.cfm

▷ KONTAKT Z ODPOWIEDNIKAMI I UCZENIE SIĘ OD NICH

Osobisty kontakt z urzędnikami Komisji jest bardzo cenny, podobnie jak możliwość uczenia się od naszych odpowiedników z innych krajów.

► GABRIELA HILKOVIČOVÁ

Z opinii na temat szkoleń wynika, że specjaliści z państw członkowskich są bardzo zadowoleni z możliwości spotkania się ze swoimi odpowiednikami z innych krajów. Doceniają także możliwości osobistego poznania urzędników Komisji.

„W przyszłości, jeśli będę miał pytanie lub problem, będę mógł zadzwonić do referenta w Brukseli i odbyć z nim nieformalną pogawędkę. To mi bardzo ułatwi życie” – powiedział **Piotr Wolski** z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Polsce. „Dzięki takiemu bezpośredniemu kontaktowi wiemy również dokładnie, czego się od nas oczekuje. Gdy wrócę do kraju, przekażę mojemu zespołowi, czego się tutaj nauczyłem”.

Gabriela Hilkovičová z Departamentu Metodyki rządu słowackiego również uznała sesje szkoleniowe za wartościowe. „Choć dużo już wiemy, jednak w procesach tych jest wiele niuansów i szczegółów, które musimy dokładnie zrozumieć. Osobisty kontakt z urzędnikami Komisji jest bardzo cenny, podobnie jak możliwość uczenia się od naszych odpowiedników z innych krajów”.

▷ NOWE NARZĘDZIE DO PARTNERSKIEJ WYMIANY WIEDZY MIĘDZY SPECJALISTAMI DS. POLITYKI REGIONALNEJ

Szkolenia te stanowią próbę ułatwienia przygotowania organów zarządzających europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi na okres programowania 2014–2020 do realizacji przypisanych im zadań. Jednocześnie Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej pracuje równolegle nad inną inicjatywą, której celem jest zbudowanie narzędzia do bardziej systematycznej wymiany doświadczeń między państwami członkowskimi UE.

W UE we wdrażanie środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (FS) zaangażowanych jest około 24 tys. osób. W sumie osoby te dysponują ogromną, bezcenną wiedzą ogólną i fachową, którą można i trzeba się dzielić, aby jeszcze bardziej usprawnić zarządzanie programami inwestycyjnymi. Ostatnie badania przeprowadzone na zlecenie DG ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej potwierdziły, że w instytucjach zarządzających EFRR i FS istnieje duże zapotrzebowanie na instrument partnerskiej wymiany wiedzy.

Reagowanie na potrzeby państw członkowskich w zakresie budowania zdolności

Wszystko zaczęło się od analizy potrzeb⁽¹⁾. Na początku 2014 r. przeprowadzono ankietę i szereg szczegółowych wywiadów, pytając państwa członkowskie UE o ich potrzeby w zakresie budowania zdolności niezbędnych do zarządzania europejskimi funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności. Wyniki tej analizy potrzeb nie były jednomyślne. Około połowy respondentów potwierdziło potrzebę dalszego budowania zdolności. Niemal wszyscy respondenci (90%) uważali, że nowy unijny instrument ułatwiający partnerską wymianę wiedzy byłby cennym uzupełnieniem istniejących mechanizmów budowania zdolności (np. szkoleń i doradztwa).

Badania te wykazały również, że pewne typy instytucji – a mianowicie regionalne i sektorowe organy zarządzające, a także instytucje pośredniczące – są szczególnie zainteresowane wymianą wiedzy specjalistycznej, gdyż mają mniejszy dostęp do sieci branżowych niż organy kontrolne i koordynujące.

(1) Pełny tekst raportu jest dostępny online:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cees_en.pdf

Innym interesującym wnioskiem wynikającym z tej analizy było to, że instytucje ze wszystkich państw członkowskich uważały się zarówno za potencjalnych beneficjentów, jak i za źródło wiedzy specjalistycznej.

REGIO PEER2PEER – pilotażowe narzędzie do wymiany wiedzy

Biorąc pod uwagę wyniki analizy potrzeb, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej uruchomi instrument pilotażowy „REGIO PEER2PEER”, z którego środków sfinansuje się maksymalnie 100 wymian między urzędnikami z sektora publicznego zarządzającymi EFRR i FS w państwach członkowskich UE.

Ze środków tego programu będzie się finansować wymiany o charakterze krótkofalowym, nastawione na przekazanie specjalistycznej wiedzy praktycznej oraz dobrych praktyk dotyczących konkretnych kwestii. Wymiany mogą przyjąć formę

wizyty studyjnej, wyznaczenia eksperta do pomocy lub warsztatów. Podejmowane są działania mające na celu zbudowanie narzędzia, które zaoferuje szybką pomoc oraz zaoszczędzi użytkownikom problemów biurokratycznych i logistycznych. W nowy instrument partnerskiej wymiany wiedzy zostaną również wbudowane ustalenia dotyczące zapewniania jakości i oceny. Narzędzie to będzie korzystało z infrastruktury i bazować na doświadczeniach dobrze znanego instrumentu TAIEX (instrument pomocy technicznej i wymiany informacji). Prawo do korzystania z tego instrumentu będzie mieć każde państwo członkowskie. Wnioski mogą składać wszystkie instytucje zajmujące się zarządzaniem EFRR i FS oraz kontrolą tych funduszy.

Pilotażowe narzędzie do partnerskiej wymiany wiedzy zostanie udostępnione w 2015 r. i będzie funkcjonować przez okres dwóch lat. Pod koniec fazy pilotażowej wyniki inicjatywy zostaną starannie ocenione, aby określić przyszłość tego instrumentu.

▷ OPEN DAYS 2014 – KONCENTRACJA NA WZAJEMNYM UCZENIU SIĘ

Partnerskie wymiany jako narzędzie przyspieszające budowanie zdolności administracyjnych w kontekście polityki spójności były przedmiotem dyskusji podczas jednych z warsztatów odbywających się w ramach imprezy OPEN DAYS 2014. W ramach tych warsztatów przedstawiciele władz państw członkowskich UE dzielili się swoimi doświadczeniami oraz wiedzą zdobytą w wyniku udziału w programach pomocy partnerskiej. Komisja zaś przedstawiła opracowywane właśnie nowe, pilotażowe narzędzie do wymiany wiedzy.

Prelegenci i przedstawiciele publiczności zgodzili się, że taka partnerska wymiana przynosi korzyści w postaci transferu wiedzy praktycznej oraz nawiązywania trwałych relacji. Na przykład **Danuta Jabłońska**, specjalistka reprezentująca administrację polską udzielającą pomocy władzom Chorwacji, podkreśliła znaczenie „czynnika ludzkiego” w zarządzaniu europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi oraz wyraziła opinię, że „wzajemne uczenie się to jeden z najlepszych sposobów rozwijania właściwych umiejętności i kompetencji”.

Dobrinka Mihaylova, szefowa instytucji kontrolnej z Bułgarii, podzieliła się z obecnymi pozytywnymi doświadczeniami ze współpracy swojej jednostki z partnerami z innych państw członkowskich. Współpraca ta miała na celu wzmacnianie ich zdolności administracyjnych w dziedzinie kontroli, na przykład poprzez możliwość udziału we wspólnych kontrolach, podczas których mogli uczyć się od swoich partnerów oraz

omawiać z nimi procedury pracy. Prelegentka podkreśliła, że „...te nowe przyjaźnie i wspólne doświadczenia wywarły pozytywny wpływ na nas wszystkich. W ramach naszej bieżącej pracy stykamy się często z trudnymi problemami i bardzo potrzebujemy kogoś, kto podpowiedziałyby nam praktyczne rozwiązanie. Ten nowy instrument partnerskiej wymiany zapewni nam wszystkim wiele nowych możliwości”.

W ramach prezentacji i debaty uczestnicy warsztatów określili szereg warunków wstępnych, które trzeba będzie spełnić, aby wymiana wiedzy specjalistycznej zakończyła się sukcesem i wywarła trwały efekt. Kluczem do sukcesu jest obustronne zainteresowanie taką wymianą, staranne wcześniejsze zaplanowanie zadania, a także właściwe zdefiniowanie potrzeb i oczekiwanych wyników. Należy też pozostawić wystarczająco wiele swobody na elastyczną realizację takiej wymiany, a także aktywnie przyjąć na siebie odpowiedzialność za proces nauki.

▶ WIELOPOZIOMOWE SPRAWOWANIE RZĄDÓW

JAK WZMOCNIĆ ROLE REGIONÓW I MIAST W POLITYCE SPÓJNOŚCI

W raporcie specjalnym przygotowanym na wniosek odchodzącego komisarza ds. polityki regionalnej, Johannesesa Hahna, określono sposoby wzmocnienia polityki spójności poprzez sprawniejsze wielopoziomowe sprawowanie rządów i partnerstwo.

W raporcie pt. „Wielopoziomowe sprawowanie rządów i partnerstwo: raport Van den Brande”, opublikowanym w październiku 2014 r., **Luc Van den Brande**, specjalny doradca komisarza **Johannesesa Hahna**, określił szereg sposobów osiągnięcia większej spójności strategii „Europa 2020”, w celu zapewnienia większej spójności pomiędzy tą strategią a nowymi umowami o partnerstwie. Zaproponował też szereg wytycznych dotyczących sposobów dalszego wzmocnienia kultury wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa w innych politykach UE o wymiarze terytorialnym.

Luc Van den Brande powiedział: „Jestem głęboko przekonany, że ważne reformy strukturalne odniosą sukces tylko dzięki właściwie ukierunkowanym, wspólnym i skoordynowanym działaniom podmiotów z sektora publicznego i prywatnego, podejmowanym na wszystkich szczeblach. Zmodernizowana polityka spójności na lata 2014–2020 jest bez wątpienia dobrym przykładem takich działań”.

Biała księga

Raport ten został oparty na szeregu inicjatyw, które miały na celu wzmocnienie zasad rządzenia i partnerstwa.

Komitet Regionów przyjął w 2009 r. białą księgę w sprawie wielopoziomowego sprawowania rządów, które określa się jako: „skoordynowane, instytucjonalne działania Unii Europejskiej, państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych, oparte na partnerstwie i ukierunkowane na opracowywanie i wdrażanie polityki UE”.

Ostatnio Komitet Regionów przyjął „Kartę wielopoziomowego sprawowania rządów w Europie”. Ma ona na celu propagowanie szacunku dla tej zasady na wszystkich szczeblach

LUC
VAN DEN
BRANDE

SPECJALNY DORADCA
KOMISARZA DS. POLITYKI
REGIONALNEJ
JOHANNESA HAHNA

Luc Van den Brande od stycznia 1992 r. do lipca 1999 r. pełnił funkcję premiera (ministra-prezydenta) Flandrii. Od 1994 r. jest członkiem Komitetu Regionów, a w latach 2008–2010 był jego przewodniczącym. Wystąpił z inicjatywą utworzenia Flamandzkiego Instytutu Biotechnologii (VIB). Pełni też funkcje przewodniczącego agencji łącznikowej Flandria-Europa, przewodniczącego fundacji Flanders Technology International/Technopolis oraz prezesa zarządu spółki VRT (flamandzki nadawca publiczny).

realizacji polityki, zarówno na szczeblu UE, jak i państw członkowskich. Kartę tę podpisało już ponad 150 instytucji regionalnych i lokalnych, a swoje poparcie dla niej wyraża coraz więcej decydentów.

Wiążąca zasada

Karta nie stanowi jeszcze wiążącej zasady. Mogłoby się to stać tylko w drodze uchwalenia określonych przepisów unijnych. W rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów wprowadzono jednak podstawową zasadę, która teraz leży u podstaw funkcjonowania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Państwa członkowskie są teraz zobowiązane do organizowania partnerskiej współpracy na wszystkich etapach i szczeblach programowania.

WIELOPOZIOMOWE SPRAWOWANIE RZĄDÓW – PARTNERSKIE BUDOWANIE EUROPY

„Wzywamy do utworzenia nowego paktu instytucji europejskich z podmiotami gospodarczymi i społecznymi oraz z władzami różnego szczebla – krajowymi, regionalnymi i lokalnymi. Przede wszystkim apelujemy o silne przywództwo, formę przywództwa cechującą się zdolnością do prowadzenia systematycznego, uczciwego i owocnego dialogu z obywatelami oraz do partnerskiego sprawowania rządów.”

Luc Van den Brande przypomniał, że w kontekście sprawowania rządów Unia Europejska ewoluowała, przechodząc z modelu „odgórnego” na bardziej integracyjny, angażując w większym stopniu w rządzenie partnerów społecznych i gospodarczych. W miarę upływu czasu władze regionalne i lokalne uzyskiwały też coraz więcej możliwości „oddolnego” włączania się w proces integracji UE. W wielu państwach członkowskich władze te odgrywają ważną rolę we wspólnym zarządzaniu europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi oraz w przygotowywaniu i wdrażaniu programów operacyjnych.

W 2000 r. Komisja Europejska przyjęła białą księgę w sprawie sprawowania rządów w Europie, w której określono pięć zasad dobrego rządzenia w zakresie kształtowania polityki unijnej, a mianowicie, otwartość, uczestnictwo, odpowiedzialność, skuteczność i spójność. Przestrzeganie wszystkich tych zasad w ramach całego cyklu realizacji polityki unijnej to ważny dodatkowy krok w popularyzacji celów UE oraz zwiększaniu poczucia odpowiedzialności wśród partnerów społecznych.

Luc Van den Brande stwierdził, że nowa polityka spójności oparta na wielopoziomowym sprawowaniu rządów powinna być źródłem inspiracji do przeglądu strategii „Europa 2020” w przyszłym roku. Taki przegląd stanowi „doskonałą okazję do zwiększenia poczucia odpowiedzialności za tę strategię oraz do zapewnienia jej lepszej realizacji na najniższym szczeblu”.

Europejski kodeks postępowania

Europejski kodeks postępowania w zakresie partnerstwa stanowi kolejny ważny krok UE w dążeniu do zwiększenia zbiorowego zaangażowania w kwestie polityki spójności oraz wspólnej odpowiedzialności za tę politykę.

Kodeks określa cele i kryteria, które pozwalają państwom członkowskim wdrażać zasady wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa, ale pozostawia niezbędny zakres swobody na praktyczne ustalenia dotyczące wdrażania, które ma określić dane państwo członkowskie.

Wpływ na umowy o partnerstwie

Filozofia wielopoziomowego sprawowania rządów i wzmocnionego partnerstwa wywiera teraz wpływ nie tylko na programy operacyjne, ale także na nowe umowy o partnerstwie.

W raporcie stwierdzono, że ogólnie biorąc, pierwsza ocena umów o partnerstwie na lata 2014–2020, w kontekście zasad wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa, wykazała, że nie ma żadnych zasadniczych problemów. Państwa członkowskie wdrażają jednak te zasady na różne sposoby, w miarę możliwości swojego zaplecza instytucjonalnego, zdolności administracyjnych, wiedzy fachowej itd. W każdym z krajów występuje wystarczająco wiele swobody, aby dostosować systemy polityki spójności do krajowej struktury instytucjonalnej.

Dziesięć państw członkowskich jeszcze bardziej skonsolidowało już istniejącą w nich kulturę wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa. Kolejne dziesięć wprowadziło znaczne udoskonalenia. W ośmiu pozostałych państwach członkowskich można jeszcze ewidentnie wiele zrobić, aby poprawić kulturę wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa w przyszłości.

Siedmiopunktowy plan

Luc Van den Brande popiera plan sformułowany przez Komitet Regionów w Deklaracji Ateńskiej⁽¹⁾.

- ▶ 1. Nadanie strategii wymiaru terytorialnego.
- ▶ 2. Krajowe programy reform we współpracy.
- ▶ 3. Przekształcenie wielopoziomowego sprawowania rządów w podejście standardowe.
- ▶ 4. Koordynacja europejskiego semestru z oryginalnymi inwestycjami długoterminowymi.
- ▶ 5. Wykorzystanie inicjatyw przewodnich strategii „Europa 2020” w celu lepszej koordynacji polityki.
- ▶ 6. Mobilizacja środków finansowania na inwestycje długoterminowe oraz zapewnienie ich lepszego wydatkowania.
- ▶ 7. Wzmocnienie zdolności administracyjnych w celu skuteczniejszego wdrażania.

Wytyczne na przyszłość

„Na początku nowej kadencji legislacyjnej UE ma realną szansę na wzmocnienie w oparciu o inteligentny system wielopoziomowego sprawowania rządów oraz wspólną kulturę partnerstwa” – powiedział Luc Van den Brande. Przedstawił też szereg środków, których zastosowanie powinno posunąć ten proces do przodu:

(1) Deklaracja Ateńska w sprawie śródkresowego przeglądu strategii „Europa 2020” złożona przez Komitet Regionów podczas 6. Europejskiego Szczytu Regionów i Miast w marcu 2014 r.:
<http://cor.europa.eu/en/events/summits/Pages/athens-2014-material.aspx>

▶ Luc Van den Brande wręcza komisarzowi Johannesowi Hahnowi swój raport na temat wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa.

„Dzięki przyjęciu za podstawę wdrażania polityki spójności wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa, polityka ta utoruje moim zdaniem drogę dla innych polityk i strategii UE (o silnym wymiarze terytorialnym), takich jak strategia „Europa 2020” (lub strategia po niej następująca), unijna polityka klimatyczno-energetyczna, współpraca w zakresie rozwoju, polityka sąsiedztwa, wdrożenie programu sztokholmskiego, konsolidacja praw podstawowych, pogłębienie Aktu o jednolitym rynku, ... aż w końcu obejmie naprawdę całą UE i będzie akceptowana i realizowana na wszystkich szczeblach. ”

▶ LUC VAN DEN BRANDE – SPECJALNY DORADCA KOMISARZA JOHANNESA HAHNA

▶ **WIELOPOZIOMOWE SPRAWOWANIE RZĄDÓW W OPARCIU**

O FAKTY: z uwagi na różne rozwiązania instytucjonalne i konstytucyjne istniejące w poszczególnych państwach członkowskich brak jest unikatowych dla UE rozwiązań w zakresie wielopoziomowego sprawowania rządów. Na podstawie uzyskanych wyników należy opracować system oceny. Komitet Regionów jest w trakcie przygotowywania tablic wyników wielopoziomowego sprawowania rządów, które pomogą w ocenie rozwoju tej formy rządów w ramach poszczególnych polityk UE.

▶ **WIELOPOZIOMOWE SPRAWOWANIE RZĄDÓW W OPARCIU**

O SPECYFIKĘ LOKALNĄ: aby umożliwić większe uczestnictwo zainteresowanych stron w tym procesie nie należy wprowadzać żadnych rozróżnień pomiędzy regionami konstytucyjnymi, regionami o kompetencjach ustawodawczych oraz innymi regionami. Zdaniem Luca Van den Brande regiony partnerskie UE można ogólnie określić zgodnie z systemem konstytucyjnym każdego z państw członkowskich.

▶ **W KIERUNKU UNII OPARTEJ NA WIELOPOZIOMOWYM**

SPRAWOWANIU RZĄDÓW I PARTNERSTWIE: mise Wdrożenie Karty wielopoziomowego sprawowania rządów w Europie na wszystkich szczeblach rządzenia.

▶ **WIĘCEJ INFORMACJI**

Wielopoziomowe sprawowanie rządów i partnerstwo:

RAPORT VAN DEN BRANDE

http://ec.europa.eu/regional_policy/upload/documents/Commissioner/VandenBrandereport_08102014.pdf

▶ GOSPODARKA WIEJSKA I ZRÓWNOWAŻONE ŚRODOWISKO W EUROPIE

WSPARCIE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNEGO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014–2020

▶ Rozwój obszarów wiejskich: przykład tego, co można osiągnąć. PRIORYTET 4 dotyczy odtwarzania, ochrony i rozbudowy ekosystemów związanych z rolnictwem i leśnictwem.

Kontynuując serię artykułów poświęconych poszczególnym europejskim funduszom strukturalnym i inwestycyjnym, w tym wydaniu *Panoramy* zajmiemy się Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne – a mianowicie Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR), Europejski Fundusz Społeczny (EFS), a także EFRROW – to główne fundusze unijne, które mają w latach 2014–2020 służyć wspieraniu wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w UE. Wnoszą one zasadniczy wkład w realizację strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Unia Europejska będzie finansować swój wkład w rozwój obszarów wiejskich na całym terenie UE. Fundusz ten stanowi jeden z dwóch filarów wspólnej polityki rolnej – finansuje się z niego również dopłaty bezpośrednie dla rolników, a także wsparcie dla rynków rolnych.

Informacje dodatkowe

Okolo 80% terytorium UE stanowią obszary wiejskie, przy czym większość tych terenów jest wykorzystywana do celów rolniczych lub jest pokryta lasami. Połowa populacji UE mieszka na obszarach wiejskich. Obszary te są także miejscem rekreacji, odpoczynku i rozrywki dla wielu osób mieszkających w miastach i miasteczkach. Działania ludzkie zawsze wywierały wpływ na krajobraz i jest tak również dzisiaj.

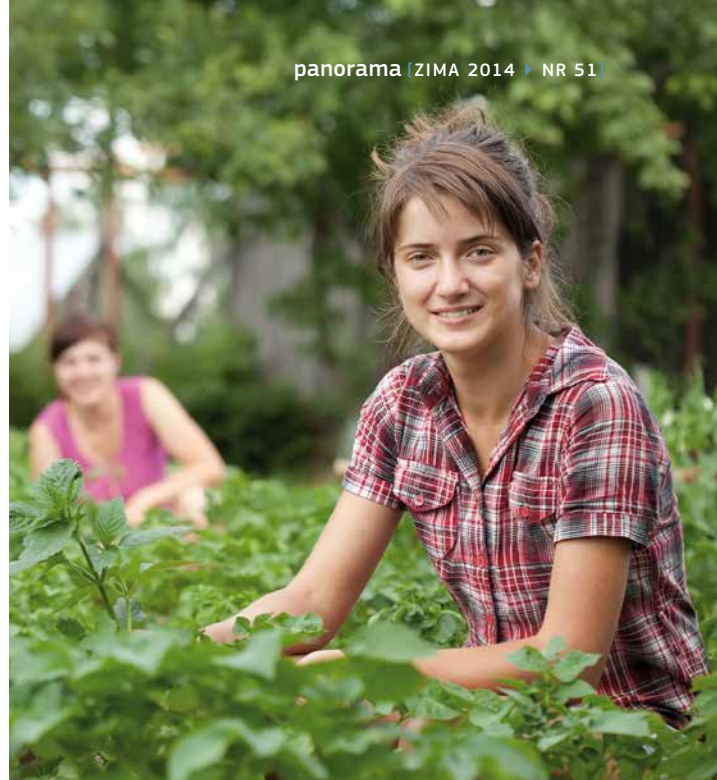
Rozwój obszarów wiejskich to ważny element wspólnej polityki rolnej. Jest efektem kształtującej się w ciągu minionych dziesięcioleci potrzeby ukierunkowania wsparcia dla rolnictwa na

TWORZENIE SIECI KONTAKTÓW

Utworzona w 2008 r. Europejska Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz krajowe sieci obszarów wiejskich z poszczególnych państw członkowskich wniosły – i będą nadal wnosić – ważny wkład w realizację polityki rozwoju obszarów wiejskich. Współpracując ze sobą, sieci te wykazały, że mogą być istotnym czynnikiem we wzbogacaniu i podnoszeniu jakości tworzonych i realizowanych planów rozwoju obszarów wiejskich. Pomogły zwiększyć spójność programowania oraz doprowadziły do regularnej wymiany informacji i dobrych praktyk pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w rozwój obszarów wiejskich. Wywarły również istotny wpływ na prace związane z budowaniem zdolności podstawowych wspierających podejścia zastosowane w ramach inicjatywy LEADER. Pomagały w przeprowadzaniu wspólnych analiz, które doprowadziły do sformułowania korzystnych perspektyw finansowych na szczeblu unijnym i krajowym. Sieci te będą się też przyczyniać do dalszych usprawnień w nowym okresie programowania.

zwiększenie konkurencyjności, dywersyfikację możliwości gospodarczych oraz dostarczanie środowiskowych dóbr publicznych. Wpływ na jego kształt miała też obserwacja, że sektora rolniczego nie można rozpatrywać w oderwaniu od szerszej rozumianej gospodarki wiejskiej. Jedną z charakterystycznych cech polityki rozwoju obszarów wiejskich jest to, że ma ona służyć zaspokajaniu potrzeb jej beneficjentów. Projekty dotyczące obszarów wiejskich są zazwyczaj niewielkie i rozproszone.

Zaspokajanie potrzeb obszarów wiejskich

Z doświadczenia wynika, że bez ukierunkowanego wsparcia zaspokajanie potrzeb wiejskich może przegrać w konkurencji z finansowaniem ośrodków miejskich. Obszarom wiejskim trzeba więc koniecznie poświęcić wystarczająco dużo uwagi. Niektóre z nich stwarzają szczególnie poważne problemy, takie jak malejąca liczba ludności, niższy poziom wykształcenia i dochodów oraz niewystarczająca infrastruktura i niezadowalający poziom usług. Interwencje z EFRROW pomagają w zmniejszaniu tych dysproporcji między obszarami miejskimi i wiejskimi. W obszarach wiejskich tkwi jednak również duży potencjał. Są źródłem wielu ważnych dóbr prywatnych i publicznych, takich jak żywność i surowce, krajobrazy, czyste powietrze i czysta woda, a także piękne miejsca do mieszkania i pracy.

EFRROW odgrywa kluczową rolę we wspomaganianiu działań gospodarczych, środowiskowych i społecznych na obszarach wiejskich. Wspiera gospodarkę wiejską poprzez stymulowanie wzrostu, różnicowanie działań gospodarczych i tworzenie nowych miejsc pracy. Finansuje się z niego wiele inicjatyw i projektów w gminach wiejskich, aby poprawić jakość życia. Służy także zachowaniu środowiska wiejskiego, stymulując zrównoważony rozwój oraz ochronę zasobów naturalnych, takich jak gleba, woda i różnorodność biologiczna, a także wspierając dostarczanie dóbr publicznych.

Sześć priorytetów

Biorąc pod uwagę obecne i przyszłe wyzwania stojące przed obszarami wiejskimi UE, w ramach EFRROW wyznaczono sześć priorytetów. Pozwoli to wydatkować fundusze tam, gdzie są najbardziej potrzebne, a osiągnięcia i skuteczność realizacji polityki będzie się oceniać pod kątem zgodności z tymi priorytetami. Sześć wspomnianych priorytetów to:

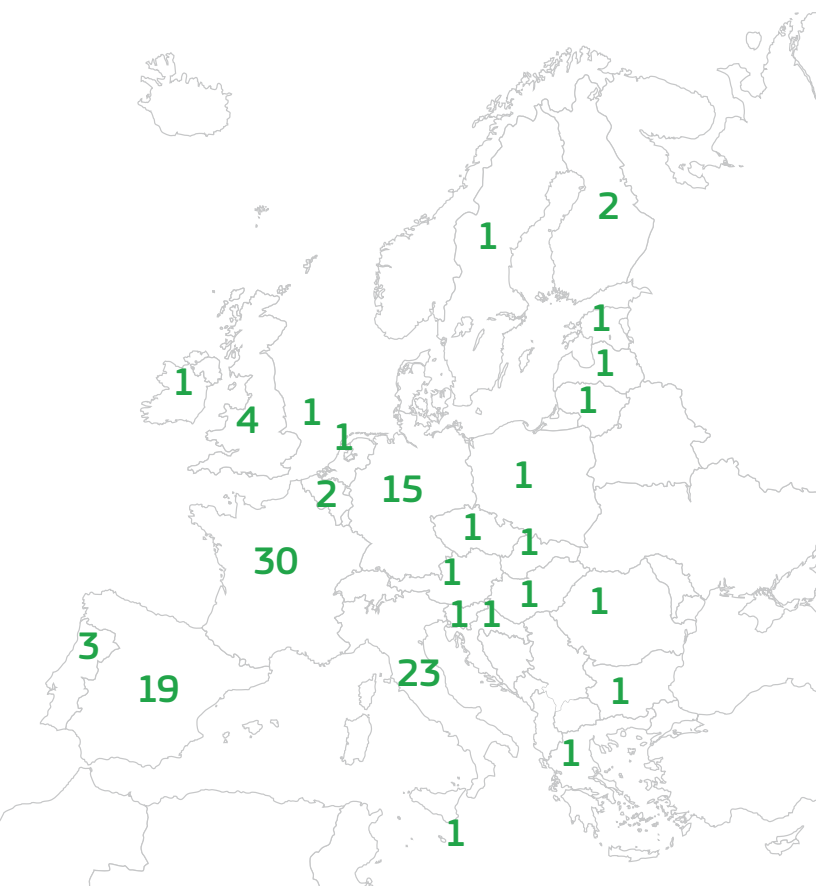
- ▶ 1. Stymulowanie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie oraz na obszarach wiejskich.
- ▶ 2. Propagowanie rentowności gospodarstw – wszystkich typów (na nizinach, wyżynach i w górach, dużych i małych) i we wszystkich regionach – a także zrównoważonej gospodarki leśnej.
- ▶ 3. Poprawa organizacji łańcucha dostaw żywności, w tym przetwarzania i wprowadzania produktów rolnych do obrotu oraz propagowanie dobrostanu zwierząt i korzystania przez rolników z narzędzi do zarządzania ryzykiem.
- ▶ 4. Odtwarzanie, ochrona i rozbudowa ekosystemów związanych z rolnictwem i leśnictwem.
- ▶ 5. Propagowanie efektywnego wykorzystywania zasobów oraz przejścia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmiany klimatu w sektorze rolnym, żywnościowym i leśnym.
- ▶ 6. Propagowanie włączenia społecznego, zmniejszenia ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

EFRROW w praktyce

Na początku okresu programowania 2014–2020 każde z państw członkowskich opracowuje krajowy program rozwoju obszarów wiejskich lub zestaw regionalnych programów tego typu, obejmujący całe jego terytorium. W sumie w ramach nowego okresu programowania powstanie 118 takich programów.

Programy rozwoju obszarów wiejskich tworzy się, rozpoczynając od analizy danego terytorium i identyfikacji potrzeb obszarów wiejskich w kontekście sześciu priorytetów rozwoju takich obszarów, które dekomponuje się na 18 szczegółowych obszarów działania. Na tej podstawie opracowuje się strategię, wybierając te szczegółowe obszary działania, które pasują do specyficznego krajowego lub regionalnego kontekstu.

LICZBA PROGRAMÓW ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA KRAJ RAZEM ▶118

Źródło: Komisja Europejska

Szczegółowe obszary działania stanowią kluczowy element każdego z programów rozwoju obszarów wiejskich. Dla każdego z nich zdefiniowano co najmniej jeden wymierny cel, który należy osiągnąć poprzez wdrożenie programu. Następnie proponuje się zestaw środków i działań, które powinny łącznie umożliwić osiągnięcie danego celu. Na przykład w celu poprawy jakości wody może być konieczne podjęcie pakietu działań obejmujących metody gospodarowania gruntami, wsparcie w postaci doradztwa i inwestycje – wszystkie te działania powinny mieć na celu ograniczenie wymywania i spływu wody.

Ile pieniędzy jest do dyspozycji?

W ramach budżetu UE na trwający siedem lat okres programowania 2014–2020 przeznaczono na EFRROW około 95 mld EUR. W praktyce jest to tylko część dostępnych pieniędzy, gdyż rząd państwa członkowskiego i/lub beneficjent jest zobowiązany uzupełnić każde euro z dotacji UE o swój własny wkład. Wielkość tego wkładu własnego zależy od stopnia rozwoju gospodarczego danego państwa członkowskiego oraz od rodzaju finansowanej działalności. Tak więc odpowiedzialność

INICJATYWA LEADER

Inicjatywa LEADER reprezentuje oddolne podejście do rozwoju obszarów wiejskich, zainicjowane przez „lokalne grupy działania”. Podejście to sprawdziło się przez lata jako skuteczne narzędzie do przekazywania władzy społeczeństwu. Pozwala ludziom analizować wyzwania i możliwości, z którymi się stykają, zgłaszać w odpowiedzi własne pomysły oraz je realizować. Cenne doświadczenia zebrane w ramach poprzedniego okresu programowania 2007–2013 wykorzystuje się do skutecznego wydobycia potencjału tkwiącego w inicjatywie LEADER przewidzianej na nowy okres programowania 2014–2020. Jednocześnie dąży się do dalszej popularyzacji tej inicjatywy wśród potencjalnych beneficjentów.

Podejście LEADER jest oparte na siedmiu zasadach:

- 1. PODEJŚCIE LOKALNE:** stosowane na niewielkich, homogenicznych, jednolitych społecznie terytoriach.
- 2. PODEJŚCIE ODDOLNE:** podmioty lokalne opracowują strategię i wybierają sposoby działania.
- 3. PARTNERSTWO PUBLICZNO-PRYWATNE:** lokalne grupy działania to zrównoważone zespoły złożone z podmiotów z sektora publicznego i prywatnego, które mogą mobilizować wszystkie dostępne umiejętności i zasoby.
- 4. INNOWACJE:** zapewnienie lokalnym grupom działania możliwości elastycznego wprowadzania nowych pomysłów i metod.
- 5. INTEGRACJA:** obejmuje działania gospodarcze, społeczne, kulturalne i dotyczące ochrony środowiska, w odróżnieniu od podejścia sektorowego.
- 6. TWORZENIE SIECI KONTAKTÓW:** umożliwia ludziom, organizacjom i instytucjom uczenie się od siebie nawzajem, na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim.
- 7. WSPÓŁPRACA:** obejmuje grupy uczestniczące w inicjatywie LEADER, na przykład w celu wymiany doświadczeń, zapewnienia komplementarności lub osiągnięcia „masy krytycznej”.

za dostarczenie środków niezbędnych do sfinansowania projektów dzielą między siebie UE oraz podmioty krajowe i lokalne. Ponadto niektóre z państw członkowskich zmieniły alokację części przydzielonych im dopłat bezpośrednich, przeznaczając je na zwiększenie środków finansowania dla prowadzonych przez nie programów rozwoju obszarów wiejskich.

Jakie rodzaje działań można finansować?

Z EFRROW można wspomagać różnego rodzaju środki i działania – poniżej wymieniono tylko niektóre z nich:

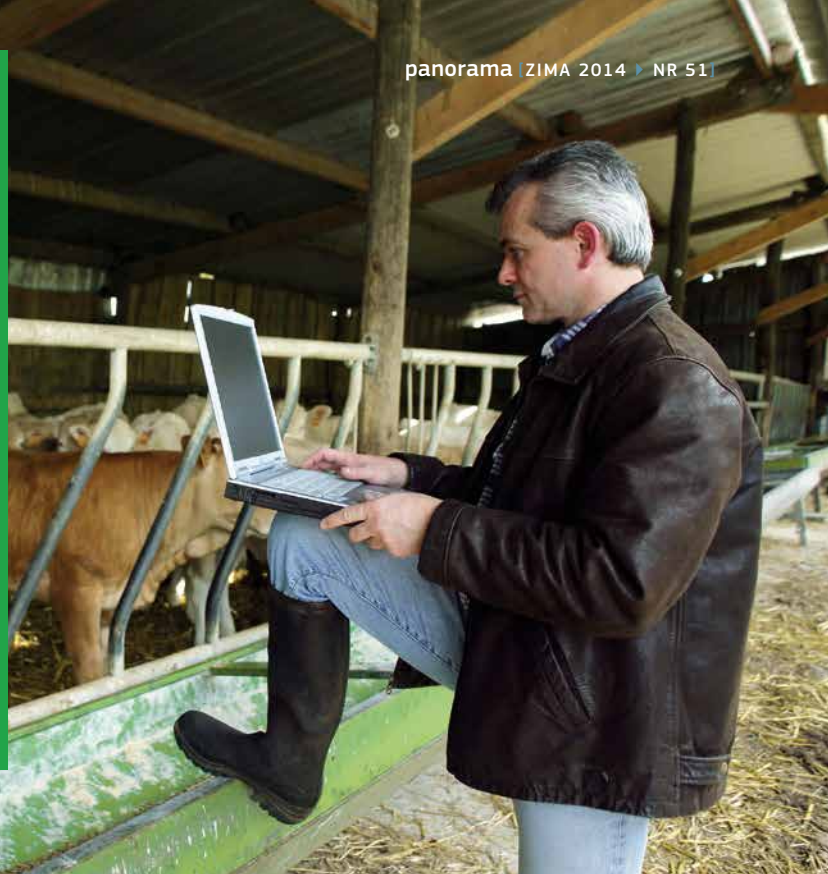
- ▶ **1.** Wkład w koszty inwestycji ukierunkowanych na zwiększenie ogólnej wydajności i zrównoważonego rozwoju gospodarstw rolnych oraz wprowadzania do obrotu i przetwarzania produktów rolnych, a także inwestycji w podejmowanie i rozwój działań pozarolniczych.
- ▶ **2.** Usługi doradcze zaprojektowane, aby pomóc rolnikom, leśnikom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) na obszarach wiejskich w zwiększeniu wydajności gospodarczej i odporności na zmiany klimatu oraz w skuteczniejszej ochronie środowiska.

INNOWACJE

RÓŻNEGO RODZAJU INNOWACJE
MOGĄ BYĆ MOTOREM POSTĘPU.

Cele sformułowane w ramach unijnej strategii wzrostu gospodarczego „Europa 2020” podkreślają, jak ważne jest, aby z tego mechanizmu innowacji w równym stopniu korzystały wszystkie części Europy (obszary wiejskie i miejskie). Nowe produkty, usługi, technologie, procesy i formy organizacji (między innymi) mogą spowodować wzrost dochodów gospodarstwa rolnego lub innego przedsiębiorstwa wiejskiego, zapewnić większą dbałość o środowisko oraz wzmocnić tkankę społeczną na obszarach wiejskich.

W latach 2010–2014 z myślą o wdrażaniu innowacji wykorzystywano różne środki stymulujące rozwój obszarów wiejskich. Szczególnie istotne były środki dotyczące transferu wiedzy, usług doradczych, inwestycji w zasoby fizyczne oraz współpracy. W nowych programach działania te będzie się jeszcze bardziej intensyfikować.

- ▶ **3.** Dotacje kapitałowe w kwocie do 70 tys. EUR jako pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej dla osób w młodym wieku rozpoczynających działalność rolniczą, a także na podejmowanie działań pozarolniczych na obszarach wiejskich.
- ▶ **4.** Szkolenia zawodowe, które mogą przyjmować postać warsztatów, kursów szkoleniowych, coachingu, wymiany między gospodarstwami rolnymi i leśnymi oraz wizyt w takich gospodarstwach.
- ▶ **5.** Wsparcie dla podstawowych usług wiejskich oraz renowacja wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w odnawialne źródła energii, oszczędzanie energii i infrastrukturę szerokopasmową.
- ▶ **6.** Tworzenie grup i organizacji producentów dla celów takich, jak dostosowanie produkcji wyrobów producentów do wymagań rynku oraz do wspólnego organizowania ich przygotowania i sprzedaży.
- ▶ **7.** Wspieranie osób gospodarujących gruntami, które angażują się w praktyki rolnicze wywierające pozytywny wpływ na środowisko oraz w przeciwdziałanie zmianom klimatu.
- ▶ **8.** Propagowanie przejścia z rolnictwa konwencjonalnego na ekologiczne.
- ▶ **9.** Wspieranie osób gospodarujących gruntami, aby zrekompensować im dodatkowe koszty i dochody utracone w związku z dyrektywami ramowymi dotyczącymi programu Natura 2000 i polityki wodnej.
- ▶ **10.** Dopłaty dla rolników na obszarach górzystych oraz innych terenach borykających się z ograniczeniami naturalnymi i innymi specyficznymi ograniczeniami, aby zrekompensować im dodatkowe koszty i dochody utracone w związku z ograniczeniami w produkcji rolnej występującymi na danym terenie.
- ▶ **11.** Rekompensaty dla rolników, którzy dobrowolnie podejmują działania mające na celu zapewnienie dobrostanu zwierząt, a wykraczające poza działania obowiązujące na mocy istniejących przepisów.

Osiągnięcia i dziedzictwo

EFROW zapewnia wsparcie finansowe dla osób gospodarujących gruntami, umożliwiając im gospodarowanie tymi gruntami w sposób przyjazny dla środowiska i jednocześnie produkowanie żywności dla naszych obywateli oraz tworzenie miejsc pracy w sektorze rolnym i spożywczym. Dzięki tym dopłatom grunty są nadal wykorzystywane dobrze i w zrównoważony sposób, umożliwiając dostarczanie wielu dóbr publicznych potrzebnych społeczeństwu – takich jak rekreacja, wrażliwość estetyczna, obiekty wypoczynkowe, ochrona cennych zasobów naturalnych (gleby, wody i różnorodności biologicznej) oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu. Wszystko to pomoże nam przekazać przyszłym pokoleniom zdrową planetę.

Osiągnięcia w rozwoju obszarów wiejskich UE najlepiej widać, gdy odwiedza się te obszary. Gospodarstwa rolne stają się coraz bardziej konkurencyjne, tworzone są nowe przedsiębiorstwa wiejskie, zapewnia się ochronę terenów wiejskich, flory i fauny oraz zasobów naturalnych. Wsparcie dla rozwoju obszarów wiejskich pomaga zapewnić lepszą sieć połączeń między nimi za pomocą dróg lokalnych oraz podnieść poziom usług, w tym instalacji wodno-kanalizacyjnych i obiektów socjalnych. Społeczności wiejskie rozwijają silniejsze mechanizmy rządzenia, podnosi się też jakość życia ludzi mieszkających na obszarach wiejskich.

W latach 2014–2020 fundusze na rozwój obszarów wiejskich powinny być skuteczniejsze i zapewnić jeszcze lepsze wykorzystanie środków unijnych.

▶ WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_pl.htm

► PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW MIEJSKICH UE

KOLEJNE DZIAŁANIA

W miastach i miasteczkach Europy mieszka ponad 360 mln osób. To ponad dwie trzecie populacji UE. Te obszary miejskie muszą sprostać ogromnym wyzwaniom związanym na przykład z transportem i mobilnością, miejscami pracy i działalnością biznesową, gospodarką i środowiskiem oraz kwestiami mieszkaniowymi i socjalnymi. W ramach programu rozwoju obszarów miejskich (zwanego też „agendą miejską”) UE podejmuje działania zmierzające do skutecznego wbudowania tych kwestii wywierających wpływ na losy miast i miasteczek w procedury kształtowania polityki unijnej.

Czego dotyczy program rozwoju obszarów miejskich?

Dyskusja na temat unijnego programu rozwoju obszarów miejskich trwa już od jakiegoś czasu. Już w komunikacie z 1997 r. pt. „W kierunku programu rozwoju miast w Unii Europejskiej”⁽¹⁾ Komisja Europejska twierdziła, że konieczne są nowe działania zmierzające do wzmocnienia lub odtworzenia roli miast europejskich jako miejsc integracji społecznej i kulturalnej, jako źródeł dobrobytu gospodarczego i zrównoważonego rozwoju oraz jako podstaw demokracji. Od tego czasu rozwój obszarów miejskich stał się jeszcze istotniejszym elementem procesu kształtowania polityki UE, co jest szczególnie widoczne w nowej polityce spójności.

Jednakże, w miarę wzrostu złożoności wyzwań, którym muszą sprostać miasta, słychać coraz więcej głosów argumentujących, że miasta powinny się bardziej angażować w kreowanie i wdrażanie polityk UE, a polityki UE trzeba lepiej dostosowywać do realiów miejskich, w ramach których będą wdrażane. Odzwierciedleniem tej tezy są ponawiane apele o opracowanie unijnego programu rozwoju obszarów miejskich. W odpowiedzi na te apele Komisja Europejska zorganizowała forum CITIES⁽²⁾, aby zainicjować debatę o potrzebie opracowania

(1) „W kierunku programu rozwoju miast w Unii Europejskiej”, COM(97) 197 tekst ostateczny.

(2) http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/urban2014/index_en.cfm

(3) „Wymiar miejski polityki UE – kluczowe elementy agendy miejskiej UE”, COM(2014) 490 tekst ostateczny.

► SŁOWENIA
AWspółczesna
ekologiczna
architektura
mieszkaniowa
w Lublanie.

► HISZPANIA
Tramwaj Trambaix
w Barcelonie mija
biurowiec Torre Agbar.

unijnego programu rozwoju obszarów miejskich. Następnie, z uwagi na jasno wyrażone podczas forum zapotrzebowanie na taki program, przyjęła komunikat⁽³⁾ inicjujący konsultacje publiczne na temat najważniejszych cech, jakie powinien mieć taki unijny program rozwoju obszarów miejskich.

Konsultacje publiczne na temat najważniejszych cech, jakie powinien mieć unijny program rozwoju obszarów miejskich

Konsultacje publiczne w sprawie programu rozwoju obszarów miejskich trwały od 18 lipca do 26 września 2014 r. Wzbudziły znaczne zainteresowanie i Komisja otrzymała w sumie ponad 220 odpowiedzi. Wśród respondentów znalazły się osoby prywatne, autorytety publiczne, przedsiębiorstwa prywatne, organizacje międzynarodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego oraz inne rodzaje organizacji.

Swoje odpowiedzi przekazało piętnaście państw członkowskich i choć konsultacje już oficjalnie zakończono, wciąż

►NIEMCY
Miejska sztuka ogrodowa na zamkniętym niedawno lotnisku Tempelhof w Berlinie, które jest obecnie przekształcane w park miejski.

jeszcze sphywają odpowiedzi z innych państw członkowskich, opóznione nieco z uwagi na specyfikę ich procesów decyzyjnych.

W ramach konsultacji zadano sześć głównych pytań:

- 1. Jakie są najważniejsze argumenty przemawiające za opracowaniem unijnego programu rozwoju obszarów miejskich?
- 2. Czy unijny program rozwoju obszarów miejskich powinien się koncentrować na ograniczonej liczbie wyzwań stojących przed miastami, czy też powinien oferować ogólne ramy działania?
- 3. Czy europejski model rozwoju obszarów miejskich opisany w dokumencie „Miasta przyszłości” stanowi wystarczającą podstawę do rozpoczęcia prac?
- 4. Jak zainteresowane podmioty miejskie mogą wnieść większy wkład w procesy opracowywania i wdrażania polityki na szczeblu UE?
- 5. Jakie są najlepsze sposoby tworzenia pełniejszej bazy wiedzy o obszarach miejskich i terytoriach oraz wymiany doświadczeń w tym zakresie?

- 6. Jakie powinny być role szczebla lokalnego, regionalnego, krajowego i unijnego?

Pytania miały charakter ogólny, aby umożliwić zabieranie głosu w debacie również nowicuszom, zwłaszcza w kwestii zapotrzebowania na program rozwoju obszarów miejskich. Odpowiedzi są obecnie analizowane i zostaną zaprezentowane w raporcie podsumowującym pod koniec 2014 r.

Pierwsze wyniki konsultacji

Z pierwszych analiz wynika jasno, że panuje powszechna zgoda co do potrzeby opracowania unijnego programu rozwoju obszarów miejskich.

Konsultacje wykazały, że istnieje faktyczne zapotrzebowanie na europejskie podejście do rozwoju obszarów miejskich w kilku aspektach – należy na przykład:

- zwiększyć koordynację polityk;
- nawiązać ściślejsze kontakty z obywatelami i podnieść ich poziom życia;
- usprawnić wdrażanie uzgodnionych strategii;
- rozwiązać palące problemy społeczne, takie jak gospodarka bezemisyjna.

Nie ma też żadnych wątpliwości w kwestii tego, co jest potrzebne, a co nie. Duża liczba respondentów nalegała na przestrzeganie zasady pomocniczości oraz na unikanie tworzenia nowych przepisów. Unijny program rozwoju obszarów miejskich powinien umożliwiać miastom pełny udział we wdrażaniu strategii „Europa 2020”, nie może jednak narzucać sztywnych ram działania, ograniczających miastom swobodę działania.

Widoczne jest ewidentne wsparcie dla nowej metody pracy, zapewniającej intensywniejsze zaangażowanie miast w proces kształtowania polityki unijnej. Wielu respondentów twierdzi ponadto, że należy to połączyć z koncentracją na priorytetach o szczególnym znaczeniu dla UE i jej miast, zwłaszcza na priorytetach powiązanych ze strategią „Europa 2020”.

Dalsze działania

Forum CITIES i konsultacje publiczne doprowadziły do wyrażenia jednoznacznego zapotrzebowania na unijny program rozwoju obszarów miejskich. Od Komisji oczekuje się też zaprezentowania koncepcji takiego programu oraz skonkretyzowania zasad jego funkcjonowania.

Konsultacje posunęły debatę na temat unijnego programu rozwoju obszarów miejskich znacznie do przodu, jednak jeszcze tej debaty nie zakończyły. Przed zgłoszeniem propozycji działań w 2015 r. Komisja będzie kontynuować dialog z kluczowymi zainteresowanymi stronami na temat bardziej konkretnych kwestii, uwzględniając przy tym wnioski z konsultacji.

►WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/regional_policy/consultation/urb_agenda/index_en.cfm

► OCENA SKUTECZNOŚCI POLITYKI SPÓJNOŚCI

KOMISJA OGŁASZA KONKURS, CHCĄC WYŁONIĆ
NAJLEPSZE OCENY I NAJLEPSZE PROPOZYCJE
DOKONYWANIA OCEN

Oceny mogą służyć dwóm celom – ocenie skuteczności i wpływu inwestycji unijnych oraz formułowaniu wniosków, które mogłyby wywrzeć wpływ na kształt przyszłej polityki spójności. W ramach nowych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych kładzie się większy nacisk na ukierunkowanie programów operacyjnych na wyniki, Komisja skupia więc swoje działania na znalezieniu dobrych przykładów praktyk i metod oceny.

Choć prognozy gospodarcze dla Europy na nadchodzący rok są umiarkowanie pozytywne, kryzys finansowy jeszcze się nie skończył i występuje coraz pilniejsze zapotrzebowanie na nowe źródła finansowania. Łączny budżet europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (w skład których wchodzi pięć funduszy – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europejski Fundusz Morski i Rybacki) na lata 2014–2020 wynosi 376 mld EUR. Jak przypominała nam komisarz ds. polityki regionalnej **Corina Crețu**, „nasze fundusze to jedyne całkiem nowe pieniądze dostępne na potrzeby realizacji naprawdę potrzebnych działań inwestycyjnych w realnej gospodarce” i częściowo właśnie w tym tkwi przyczyna rosnącego zainteresowania mediów sposobami wydatkowania środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

Wyniki i skuteczność

W ramach tego zainteresowania kładzie się coraz większy nacisk na efekty polityki spójności i zadaje wiele pytań. Co osiągnięto w wyniku zainwestowania określonych zasobów? Co się udało, a co nie i dlaczego? Jaka była relatywna skuteczność różnych interwencji? Jakie działania są skuteczne w różnych kontekstach?

Choć w okresie programowania 2007–2013 nie było to obowiązkowe, państwa członkowskie i regiony były zachęcane do projektowania i dokonywania własnych ocen, gdy było to potrzebne. Ogólny odbiór tego podejścia wśród państw

OCENY 2007–2013

Do roku 2013 dokonano co najmniej 830 ocen działań współfinansowanych w okresie programowania 2007–2013 z EFRR i Funduszu Spójności.

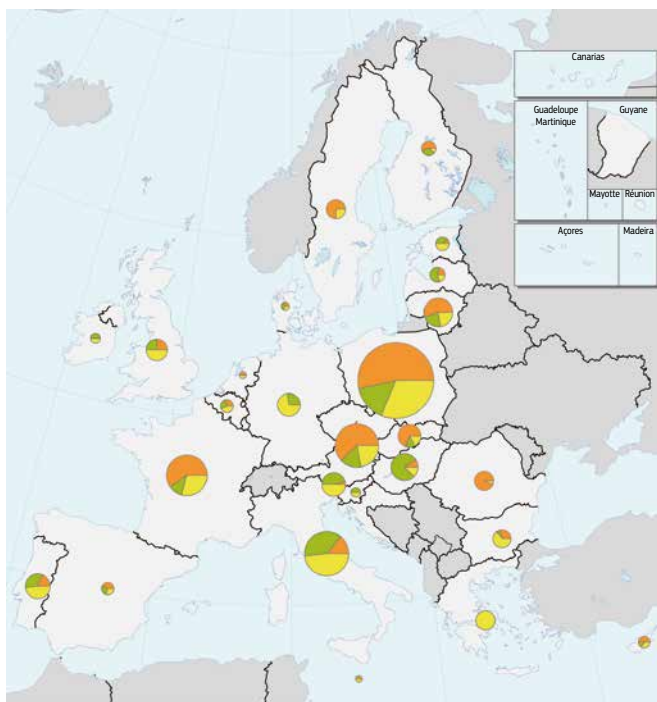
42% ocen koncentrowało się na procesach i procedurach, 36% na postępach we wdrażaniu, a jedynie 22% na wynikach, choć w roku 2013 punkt ciężkości raportów przesunął się w kierunku oceny wyników.

W miarę upływu lat nastąpiły też zmiany w stosowanych metodach. W coraz większej liczbie ocen w celu oszacowania wpływu polityki spójności na wyniki stosuje się techniki oceny scenariuszy alternatywnych (6% w roku 2013 w porównaniu z 3% w latach 2011–2012).

członkowskich był pozytywny i w poszczególnych państwach członkowskich opracowano różne plany ocen (zob. ramka).

Rozporządzenie w sprawie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020⁽¹⁾ oznacza radykalną zmianę z uwagi na koncentrację na wynikach. W rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów położono nacisk na cele programów oraz ukierunkowanie interwencji na osiągnięcie oczekiwanych wyników, a także na ocenę skuteczności i wpływów. Ponadto zgodnie z tym rozporządzeniem od roku 2016 organy zarządzające i Komisja będą musiały składać coroczne raporty w sprawie osiągniętych wyników, obejmujące także dostępne ewentualnie wnioski z ocen.

(1) Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, znane jako rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów.

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

▶ PRZEDMIOT OCEN SKUTECZNOŚCI WYKORZYSTANIA FUNDUSZY STRUKTURALNYCH I FUNDUSZU SPÓJNOŚCI OKRES PROGRAMOWANIA 2007–2013

LEGENDA:

- Proces
- Efekty
- Monitorowanie

Źródło: Komisja Europejska, DG ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, jednostka DGA1.B.2

W związku z tym Dyrekcje Generalne Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej oraz ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego zorganizują w 2016 r. konferencję na temat skuteczności unijnej polityki spójności. Impreza ta zgromadzi uczestników z całego świata, w tym przedstawicieli środowisk akademickich oraz specjalistów z uniwersytetów, fabryk idei, władz, instytucji rządowych i sektora prywatnego. Podczas spotkania uczestnicy omówią sposoby zastosowania różnych wyciągniętych wniosków w procesie oceny i kształtowania polityki.

Ogłoszenie konkursu

W ramach przygotowań do konferencji Dyrekcja Generalna ogłosiła także konkurs na najlepsze oceny unijnej polityki spójności. Oceny będą kwalifikowane do dwóch kategorii – „Najlepsze dokonane oceny” i „Najlepsze propozycje dokonywania ocen”. Mają one dotyczyć skuteczności działań współfinansowanych głównie, ale nie wyłącznie, z funduszy

strukturalnych lub Funduszu Spójności, w obszarach badań i innowacji, wspierania przedsiębiorstw, technologii informacyjno-komunikacyjnych, dużej infrastruktury, zatrudnienia, umiejętności i włączenia społecznego oraz budowania zdolności instytucjonalnych.

Tematem konkursu jest ocena skuteczności działań współfinansowanych z funduszy strukturalnych (tzn. EFRR i EFS) oraz z Funduszu Spójności za pomocą co najmniej jednej z następujących trzech metod:

- ▶ analiza kosztów i korzyści *ex post*;
- ▶ oceny oparte na teorii;
- ▶ oceny scenariuszy alternatywnych.

Panel niezależnych ekspertów oceni zgłoszenia pod względem zarówno poprawności metod zastosowanych w ramach oceny, jak i potencjalnego znaczenia wniosków dla przyszłej polityki spójności.

Nie przewiduje się nagrody pieniężnej dla zwycięzców, ale zostaną wybrane co najmniej trzy najlepsze prace z każdej kategorii, a ich autorzy zostaną zaproszeni do udziału we wspomnianej, zaplanowanej na 2016 r. konferencji poświęconej metodom oceny.

Jakie rodzaje inwestycji mogą przynieść lepsze efekty niż inne? Jakie ukryte czynniki związane z pewnymi okolicznościami mogą wywrzeć znaczny wpływ na tworzenie miejsc pracy? Oto niektóre z pytań, które trzeba zadać, a odpowiedzi na nie mogłyby skutkować znacznymi zmianami w przyszłej unijnej polityce spójności.

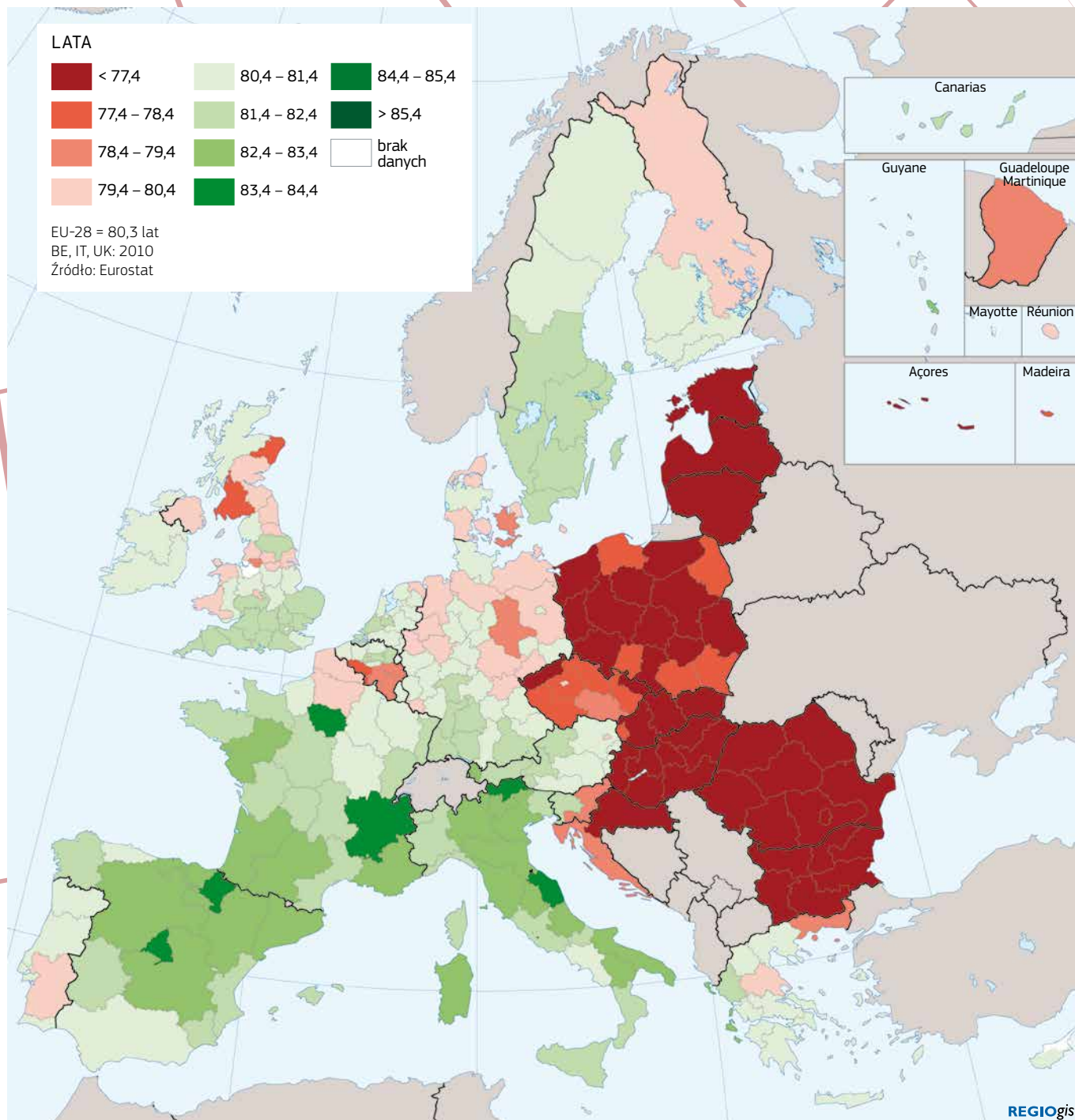
Na te pytania nie ma jednak uniwersalnej odpowiedzi. Jest natomiast proces skumulowanego uczenia się w oparciu o informacje zdobywane w wyniku ciężkiej pracy w terenie wykonywanej przez lata w całej Europie. Istnieje nadzieja, że uda się wykonać kolejny krok w kierunku uzyskania odpowiedzi na te i na inne pytania. Z tego powodu Komisja zachęca do udziału w konkursie wszystkie osoby dokonujące takich ocen oraz naukowców prowadzących badania w tej dziedzinie.

▶ WIĘCEJ INFORMACJI

Szczegółowe informacje na temat konkursu są dostępne online, a zgłoszenia można przysyłać do 31 grudnia 2015 r. http://ec.europa.eu/regional_policy/impact/evaluation/index_en.cfm

Więcej informacji można uzyskać pod adresem: REGIO-EVAL-CONFERENCE@ec.europa.eu

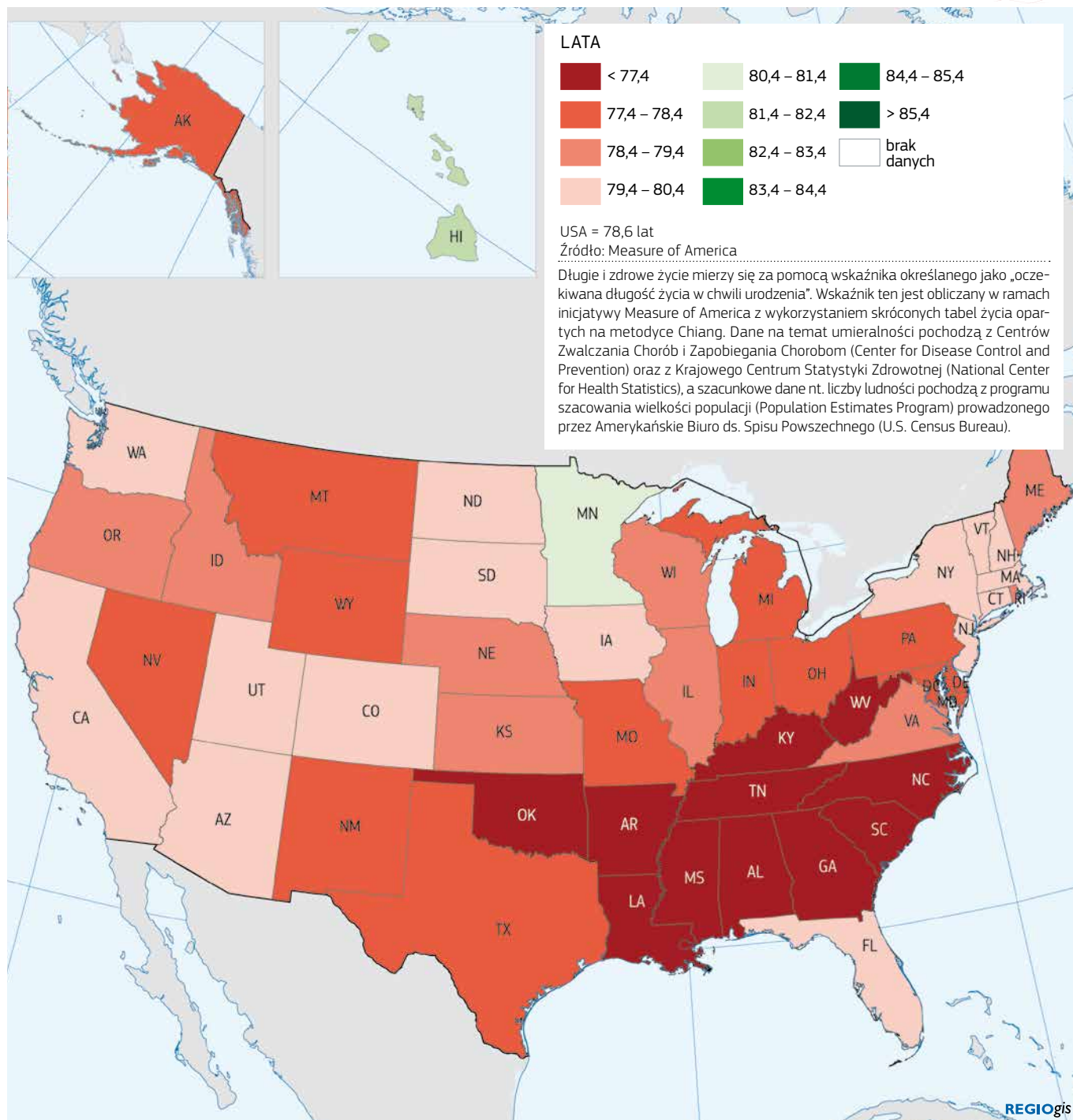
► OCZEKIWANA DŁUGOŚĆ ŻYCIA W UE W 2011 R.

Jednym z głównych wskaźników dobrostanu jest oczekiwana długość życia, a w perspektywie globalnej wyniki UE na tym polu są szczególnie wysokie.

W roku 2012 spośród 50 krajów o najwyższej na świecie oczekiwanej długości życia 21 należało do UE. W 18 z nich wskaźnik ten był wyższy niż w USA.

▶ OCZEKIWANA DŁUGOŚĆ ŻYCIA W USA W 2010 R.

W USA jedynymi stanami, w których oczekiwana długość życia jest wyższa od średniej dla UE, są Hawaje i Minnesota. W wielu stanach południowych wskaźnik ten jest podobny jak w Polsce i na Węgrzech. Jak pokazano na mapie Europy, różnice między regionami UE są wyraźne. Oczekiwana długość życia

w chwili urodzenia w wielu częściach Bułgarii, a także na Łotwie i Litwie, wynosi mniej niż 74 lata, natomiast w dwóch trzecich regionów całej UE przekracza 80 lat. W 17 regionach w Hiszpanii, Francji i we Włoszech wskaźnik ten wynosi 83 lata lub więcej.

► WŁOSKA PREZYDENCJA RADY UE

WYZWANIA ZWIĄZANE Z WDRAŻANIEM POLITYKI SPÓJNOŚCI

W drugiej połowie 2014 r. prezydentę Rady Unii Europejskiej sprawowały Włochy. Gilda Carbone, ekspert krajowy oddelegowany przez Włochy, opowiada o swoich doświadczeniach oraz przedstawia główne wyzwania i wyniki włoskiej prezydencji w zakresie polityki spójności.

► 1 lipca 2014 r. rozpoczął się semestr włoskiej prezydencji – był to dla Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej okres intensywnej działalności. Co skłoniło Panią do przyjęcia propozycji pracy na rzecz włoskiej prezydencji Rady UE?

Pracując w DG ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej od ponad pięciu lat oraz angażując się dzięki temu w realizację polityki spójności z perspektywy komisarza, byłam pewna, że praca na rzecz prezydencji Rady UE wzbogaci moje doświadczenie i wiedzę na temat instytucji europejskich oraz pozwoli mi spojrzeć na politykę spójności pod innym kątem. Zgodziłam się więc dołączyć do włoskiego zespołu ds. spójności we włoskiej reprezentacji do UE. Byłam przekonana, że to jeden ze sposobów, dzięki którym administracja włoska mogła maksymalnie wykorzystać moje doświadczenie zawodowe w kwestiach europejskich.

► Jak wdrażano program włoskiej prezydencji w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w kontekście polityki spójności?

Pierwszym elementem strategicznego programu włoskiej prezydencji Rady Unii Europejskiej pod hasłem „Europa, nowy początek” była inicjatywa „Europa sprzyjająca tworzeniu miejsc pracy: zapewnienie wzrostu gospodarczego”. Włoska prezydencja realizowała swój program polityki spójności właśnie w ramach tej inicjatywy.

W programie włoskiej prezydencji określono następujące cele w zakresie polityki regionalnej i terytorialnej:

- Propagowanie w Radzie UE zorganizowanej debaty politycznej w celu koncentracji na zapewnieniu większej skuteczności polityki spójności oraz na podejmowaniu w jej ramach inicjatyw bardziej ukierunkowanych na wyniki, a także propagowanie refleksji nad efektami wzmocnienia powiązań pomiędzy politykami strukturalnymi a zarządzaniem gospodarką.
- Podkreślenie znaczenia wkładu, jaki skuteczna polityka spójności może wnieść w weryfikację strategii „Europa 2020”.
- Kontynuacja debaty politycznej nad unijnym programem rozwoju obszarów miejskich (tzw. agendą miejską) oraz zapoczątkowanie programu „trzech prezydencji” dotyczącego polityki spójności terytorialnej i polityki miejskiej, którego celem jest dokonanie do końca 2015 r. przeglądu stanu realizacji unijnego celu w postaci spójności terytorialnej oraz lepsze powiązanie polityki spójności terytorialnej z polityką miejską.
- Przegląd oceny wyników okresu programowania 2007–2013 oraz zainicjowanie nowych programów na lata 2014–2020.
- Przyczynienie się do rozwoju i konsolidacji wdrażania strategii makroregionalnych.

Program prezydencji w zakresie polityki spójności został w pełni zrealizowany.

► Jakie było najpoważniejsze wyzwanie, z którym trzeba się było zmierzyć podczas włoskiego semestru?

Naprawdę trudnym wyzwaniem było przyjęcie wniosków Rady w sprawie szóstego sprawozdania Komisji na temat spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Szóste sprawozdanie jest ważnym dokumentem, w którym uznano politykę spójności za główną politykę inwestycyjną na szczeblu UE, zmierzającą do zapewnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, a także za jedną z głównych polityk inwestycyjnych służących osiągnięciu celów strategii „Europa 2020”. Uznano jej łagodzący wpływ na kryzys oraz duże znaczenie w ramach „kombinacji polityk” konsolidacji fiskalnej, reform strukturalnych oraz inwestycji stymulujących wzrost, wspieranych przez politykę spójności.

▶Premier Włoch Matteo Renzi przedstawia Parlamentowi Europejskiemu program włoskiej prezydencji.

Poglądy państw członkowskich na politykę spójności mogą się różnić, zależnie od ich specyficznych uwarunkowań, od adekwatności i wpływu polityki spójności, a także od różniących się opinii na temat wzmocnienia powiązań pomiędzy polityką spójności i zarządzaniem gospodarczym oraz od niepewności związanej z okresem transformacji instytucjonalnej. Trudne było więc określenie „wspólnego mianownika”, który mógłby stanowić sensowną podstawę do dalszego rozwoju w celu pobudzenia wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

▶ Jaki był, Pani zdaniem, najważniejszy efekt tych sześciu miesięcy i co według Pani pozostanie po włoskiej prezydencji?

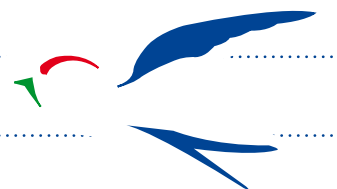
Najważniejszym ogólnym efektem osiągniętym podczas włoskiej prezydencji było to, że Rada UE zaleciła prowadzenie w Radzie ds. Ogólnych regularnej debaty pomiędzy odpowiednimi ministerstwami na temat wdrażania i efektów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, przyczyniając się znacząco i merytorycznie do zapewnienia skutecznego wdrażania polityki spójności i orientacji na wyniki.

Był to sukces dla całej społeczności objętej polityką spójności: polityka spójności będzie teraz przedmiotem regularnych, formalnych dyskusji w Radzie. Prowadzenie takiej regularnej, formalnej debaty na temat polityki spójności na szczeblu politycznym zapewnia nie tylko efektywniejsze wydawanie odpowiedniej części budżetu UE na wspieranie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, ale także uwzględnianie perspektywy polityki spójności w trakcie omawiania kwestii związanych ze wzrostem gospodarczym i zatrudnieniem oraz z wykorzystywaniem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

W istocie, spotkanie Rady ds. Ogólnych poświęcone polityce spójności, które odbyło się 19 listopada 2014 r., stanowiło okazję nie tylko do przyjęcia wniosków w sprawie szóstego sprawozdania Komisji na temat spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, ale także do omówienia wkładu polityki spójności w osiągnięcia opisane w śródkresowym przeglądzie strategii „Europa 2020”, jak również postępów w przyjmowaniu programów na lata 2014–2020.

Kontynuacja regularnych i formalnych debat na temat polityki spójności jest uzasadniona. Trzeba będzie przy tym brać pod uwagę m.in. roczne sprawozdania Komisji, strategiczne sprawozdania Komisji, które zostaną złożone w roku 2017 i 2019, a także inne przyszłe kwestie, takie jak aktualizacja strategii „Europa 2020”, wdrożenie „Planu inwestycyjnego dla Europy” przyjętego przez Komisję 26 listopada 2014 r., sprawozdanie Komisji w sprawie wyników negocjacji dotyczących umów o partnerstwie oraz programów na lata 2014–2020 itd.

Moim zdaniem, debata przeprowadzona w ramach sesji Rady ds. Ogólnych poświęconej polityce spójności zapewniła ważną okazję do potwierdzenia dużego znaczenia polityki spójności jako „niezależnej” polityki UE, która – dzięki swoim specyficznym cechom, takim jak struktura wielopoziomowego sprawowania rządów oraz zintegrowane podejście sektorowe i terytorialne – odgrywa nadal kluczową rolę w przywracaniu wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w UE.

►PIERWSZA HYBRYDOWA ELEKTROWNIA WIATROWA

Łączny koszt:
10 948 000 EUR
Wkład UE:
6 082 000 EUR

Innowacyjny, zainstalowany w Niemczech generator energii wiatrowej przekształca niewykorzystaną energię w wodór przeznaczony do dalszego wykorzystania.

W Niemczech Wschodnich, w regionie Uckermark, opracowano innowacyjny system do generowania energii elektrycznej z energii wiatru, który przekształca nadmiar energii elektrycznej w wodór.

Wykonawcą tego projektu jest jeden z największych europejskich dostawców energii wiatrowej – zlokalizowana w Brandenburgii spółka ENERTRAG AG. Firma ta opracowała opisywaną nową technologię hybrydową wspólnie z Brandenburskim Uniwersytem Technicznym w Chociebużu oraz firmami Deutsche Bahn AG, Vattenfall Europe i Total Germany.

Rozpoczęty w 2011 r. pilotażowy projekt hybrydowy firmy ENERTRAG stanowi połączenie elektrowni wiatrowej z modulem do elektrolizy wody, który wykorzystuje nadmiar energii elektrycznej do produkcji wodoru. W dniach wysokiego zapotrzebowania na energię wodór jest znowu przekształcany na energię elektryczną w elektrociepłowni, w której jest mieszany z biogazem, aby uzyskać optymalny poziom wydajności.

Możliwość przechowywania niewykorzystanej energii elektrycznej w postaci wodoru pomaga stabilizować sieć energetyczną oraz stanowi przyszłościowy model równoważenia obciążenia z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych.

Nadmiarowy wodór można także przekształcać w paliwo do samochodów napędzanych wodorem i dostarczać do stacji paliwowych w Berlinie. Dodatkową korzyść stanowi to, że ciepło odpadowe powstające w trakcie procesu kogeneracji jest wykorzystywane jako system lokalnego ogrzewania w pobliżu miasta Prenzlau.

Opisywana elektrownia hybrydowa to pierwszy tego typu zakład na świecie. To dobry przykład różnorodności sposobów wykorzystywania i przechowywania energii ze źródeł odnawialnych generowanej przez farmy wiatrowe.

Projekt ten, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, ilustruje, jak można przewyższyć największe trudności stojące przed technologią odnawialnych źródeł energii. Nadmiar energii elektrycznej z generatorów wiatrowych można przechowywać na miejscu w postaci wodoru i wykorzystywać do równoważenia fluktuacji w sieci energetycznej spowodowanych przez różnice w dostawach energii słonecznej i wiatrowej. W ten sposób energia ze źródeł odnawialnych może być w pełni elastyczna i można ją wykorzystywać we właściwym miejscu i czasie.

Poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, takich jak energia wiatrowa, projekt ten wnosi cenny wkład w osiągnięcie celu UE, jakim jest zwiększenie udziału tych źródeł do 20% w 2020 r.

„Elektrownia hybrydowa firmy ENERTRAG wyznacza punkt zwrotny w integracji systemów korzystających z odnawialnych źródeł energii. Wodór to najlepszy sposób na integrację odnawialnych źródeł energii z systemami zapewniającymi mobilność i ogrzewanie” – powiedział dyrektor generalny firmy ENERTRAG, Jörg Müller.

►WIĘCEJ INFORMACJI

<https://www.enertrag.com/en/project-development/hybrid-power-plant.html>

Więcej informacji na temat wykorzystania EFRR w Brandenburgii można znaleźć w witrynie internetowej instytucji zarządzającej pod adresem: www.efre.brandenburg.de

▶ EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA

▶ INICJATYWA POBUDZAJĄCA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ KOBIET PROPAGUJE EKSPORT I ZDOBYWANIE UMIEJĘTNOŚCI BIZNESOWYCH

Ponad 200 prowadzących działalność gospodarczą kobiet z Wielkiej Brytanii i Francji przystąpiło do innowacyjnej sieci przedsiębiorstw działającej po obu stronach kanału La Manche, aby propagować umiejętności biznesowe, eksport i dobre praktyki.

Sieć B.NEW (Business Network for Enterprising Women) powołano w roku 2009, aby umożliwić stowarzyszenie się obdarzonych talentami biznesowymi kobiet z Bretanii (Francja) oraz z Kornwalii i Hampshire (Wielka Brytania). Celem tej organizacji jest tworzenie sieci przedsiębiorstw obejmującej obydwie brzozy kanału La Manche, ukierunkowanej na propagowanie zakładania firm prowadzonych przez kobiety oraz ułatwianie rozwoju tych firm w skali międzynarodowej. Od czasu powstania sieci online B.NEW wstąpiło do niej ponad 200 Brytyjek i Francuzek prowadzących działalność gospodarczą.

Kobiety te zajmują się różnymi sektorami gospodarki, od mody i doradztwa biznesowego po turystykę, rzemiosło, projektowanie i produkcję filmów.

Jednym z głównych celów tej organizacji jest udzielanie kobietom pomocy w założeniu i rozwijaniu firmy. Sieć może pomóc kobietom zakładającym nowe firmy w uzyskaniu dostępu do doświadczonych kobiet biznesu po obu stronach kanału. Organizacja ta umożliwia także rozwój eksportu po obu stronach kanału z wykorzystaniem swojej sieci kontaktów.

Celem sieci B.NEW jest wymiana najlepszych praktyk w zakresie działalności gospodarczej kobiet w Anglii i Bretanii oraz rozwijanie relacji międzykulturowych i działalności biznesowej z udziałem przedsiębiorczych kobiet z obu krajów. Organizacja ta utworzyła bazę danych dotyczących firm, które do niej przystąpiły. Wspiera ona umiędzynarodowienie firm oraz pomaga kobietom prowadzącym działalność gospodarczą w uzyskaniu dostępu do funduszy europejskich i krajowych. W witrynie internetowej sieci B.NEW udostępniono forum, które umożliwia członkom nawiązywanie nowych kontaktów oraz wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk.

Łączny koszt:
1 783 000 EUR
Wkład UE:
891 000 EUR

Sieć B.NEW promuje także naukę języków oraz popularyzację zasad tworzenia firm i rozwoju infrastruktury informacyjnej. W działaniach podejmowanych przez tę organizację, takich jak warsztaty, kursy szkoleniowe i udostępnianie możliwości tworzenia sieci kontaktów, wzięto już udział około 400 firm. W sesjach nauki języków oraz szkoleniach z zakresu ICT uczestniczyło ponad 60 kobiet.

Jednym z podstawowych zadań sieci B.NEW jest także śledzenie dynamiki przedsiębiorczości kobiet. W tym celu organizacja ta przeprowadziła analizę porównawczą sytuacji kobiet prowadzących działalności gospodarczą na różnych terytoriach. Ułatwiały to spotkania przy okrągłym stole oraz wywiady zmierzające do określenia barier, jakie napotykały kobiety prowadzące działalność gospodarczą, a także potencjalnych działań, które umożliwiłyby rozwiązywanie tego typu problemów. Projekt obejmuje też sformułowanie zaleceń dla decydentów we Francji i Anglii, których przestrzeżenie pomoże w rozwoju przedsiębiorczości kobiet.

Projekt jest finansowany z EFRR w ramach programu współpracy transgranicznej Interreg IV A Francja (kanał)–Anglia. Jego celem ogólnym jest tworzenie nowych firm i miejsc pracy oraz ułatwienie kobietom po obu stronach kanału dostępu do miejsc pracy wymagających wyższych kwalifikacji.

▶ WIĘCEJ INFORMACJI
<http://www.bnew-project.eu/>

PROGRAM**19 STYCZNIA 2015 R.**

_Bruksela (Belgia)

Instrumenty finansowe
wspierające
wykorzystywanie
europejskich funduszy
strukturalnych
i inwestycyjnych

4–6 LUTEGO 2015 R.

_Ryga (Łotwa)

Druga konferencja
nt. unijnej polityki
spójności

5 MARCA 2015 R.

_Bruksela (Belgia)

Jak partnerzy
regionalni i lokalni mogą
współpracować ze sobą,
aby osiągnąć cele strategii
„Europa 2020”

Więcej informacji o tych wydarzeniach znajduje się w części Wydarzenia strony internetowej Inforegio:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_pl.cfm

BĄDŹ W KONTAKCIE

 www.ec.europa.eu/inforegio
 www.twitter.com/@EU_Regional
 www.yammer.com/regionetwork
Platforma współpracy DG REGIO

 www.flickr.com/euregional
 Zamów nasz „REGIOFLASH”
www.inforegiodoc.eu
 www.twitter.com/CorinaCretuEU

Urząd Publikacji

Komisja Europejska,
Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej
Komunikacja – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_pl.cfm

